

UDK 27-9:314.4"17"(497.5Pazin)  
Izvorni znanstveni rad  
Primljeno: 18. 3. 2012.  
Prihvaćeno za objavljivanje: 10. 7. 2012.

## PROSTORI MIGRACIJSKIH KRETANJA: ŽUPA PAZIN U 17. STOLJEĆU

Elvis ORBANIĆ, Pazin

*Istra prednjači u Hrvatskoj prema starosti sačuvanih matičnih knjiga i njihovoj kompletnosti. U Državnom arhivu u Pazinu čuva se posebno vrijedna Zbirka matičnih knjiga u sklopu koje se nalaze pohranjene i matične knjige krštenih župe Pazin. Na temelju raščlambe svih sačuvanih matičnih knjiga krštenih župe Pazin u 17. stoljeću (1582.–1624., 1643.–1655., 1655.–1689. i 1689.–1734.) autor prikazuje smjerove migracijskih kretanja u ovu župu austrijske Istre, koja je bila u sastavu Porečke biskupije.*

**KLJUČNE RIJEČI:** Pazin, 17. stoljeće, matične knjige krštenih, migracije, Porečka biskupija.

Na početku novoga vijeka Istra je političkom geografijom bila podijeljena između Venecije i Svetoga Rimskog Carstva. Veneciji su pripadali gradovi obalne Istre, praktički dvije trećine poluotoka, od Milja (*Muggia*) na zapadnoj do Plomina na istočnoj obali Istre. Svetom Rimskom Carstvu, kad je Istra u pitanju, pripadala je Pazinska knežija i Trst. U historiografiji su se ustalila dva naziva za ta područja, i to mletačka Istra i Pazinska knežija ili grofovija.<sup>1</sup>

Zemljopisno promatrano, Pazinska je knežija obuhvaćala šire pazinsko područje, istočni dio poluotoka sjevernije od Plominskog zaljeva, dio Ćićarije te šire područje Trsta. U

---

<sup>1</sup> Posljednjih se desetljeća u hrvatskoj historiografiji češće rabi izraz Pazinska knežija. Taj je pojam preuzet iz Istarskog razvoda. Usp. Josip BRATULIĆ, *Istarski razvod*, Pula, 1978.; Miroslav BERTOŠA, »Društvene strukture u Istri od 16.–18. stoljeća«, *Društveni razvoj u Hrvatskoj od 16. do početka 20. stoljeća* (ur. Mirjana GROSS), Zagreb, 1981., str. 137–139.

crkvenom pogledu Pazinska knežija<sup>2</sup> u ranom novovjekovlju bila je podijeljena između porečkog, pulskog, tršćanskog i pićanskog biskupa. Sam Pazin, kao sjedište župe i prepoziture, bio je dijelom Porečke biskupije.<sup>3</sup>

## 1. Kraći osvrt na istarsku ranonovovjekovnu povijesnu demografiju

Osvrnemo li se na recentna dostignuća historijske demografije Istre, zamijetit ćemo opsežnu studiju autorskog dvojca Vladimira Stipetića i Nenada Vekarića pod naslovom *Povijesna demografija Hrvatske*, koja je objavljena 2004. godine, a donosi pregled dosadašnjih radova iz okraja povijesne demografije, između ostalog i po regijama, pa je tako Istra zasebno predstavljena do spomenute godine.<sup>4</sup>

Iako je već predstavljena u prije spomenutoj studiji autorâ Stipetića i Vekarića, posebno želimo naglasiti opsežnu raspravu nastalu na temelju raščlambe matičnih knjiga u domeni povijesne demografije što ju je za prostor Istre objavio Slaven Bertoša 2002. godine. Riječ je o njegovoj objavljenoj doktorskoj disertaciji, a odnosi se na pulsko područje.<sup>5</sup> U toj se knjizi nalazi i pregled europskih historiografija iz perspektive povijesne demografije. S obzirom da smo u prikaz postojećih prinosa povijesne demografije istarskog područja krenuli od 2002. godine, u ovom dijelu članka osvrnut ćemo se na radeve iz spomenutog okraja nastale nakon te godine, a vremenski se odnose na rani novi vijek istarskog poluotoka u cjelini.

Slaven Bertoša objavio je niz članaka nakon 2002. godine, a zasnivaju se na pulskim matičnim knjigama. Predstavio je migracijska kretanja u Pulu iz riječkog područja, srednje Dalmacije, Dubrovačke Republike, Boke kotorske, prostora mletačke Albanije, istočnog Sredozemlja, talijanske pokrajine Emilia-Romagna. Obradivao je u istoj perspektivi i Puli udaljenija i bliža mjesta unutar Istre kao što su Izola, Novigrad, Rovinjština, okolna pulska sela te Pazinsku knežiju.<sup>6</sup> Osrvnuo se i na specifičnost pulskih prezimena, na neke mar-

<sup>2</sup> Pazinskoj knežiji temelje je postavio Menhard od Schwarzenburga, koji je u 12. stoljeću bio gospodar središnje Istre. Rodbinskim vezama njegovi nasljednici postaju grofovi Gorički, a nakon dijeljenja njihovih posjeda, Albert IV. počinje se predstavljati kao istarski (1365.), odnosno pazinski grof (1366.). Nakon njegove smrti 1374. Knežija se ustrojava kao privatni posjed Habsburgovaca. Usp. Slaven BERTOŠA, »Pazinska knežija«, *Istarska enciklopedija*, Zagreb, 2005., str. 577–578. Za povijest Knežije još uvijek je aktualna De Franceschijeva *Storia documentata della Contea di Pisino* (Camillo DE FRANCESCHI, »Storia documentata della Contea di Pisino«, *Atti e memorie della Società istriana di archeologia e storia patria*, sv. X–XII, Venecija, 1964.).

<sup>3</sup> Josip ŠIKLIĆ, »Pazinska prepozitura i njezini prepozitivi«, *Pazinski memorijal*, br. 26/27, Pazin, 2009., str. 325–336; *Crkva u Istri* (prir. Marijan BARTOLIĆ i Ivan GRAH), Pazin, 1999., str. 23; C. DE FRANCESCHI, »Storia documentata della Contea di Pisino«, str. 349–357.

<sup>4</sup> Vladimir STIPETIĆ, Nenad VEKARIĆ, *Povijesna demografija Hrvatske*, Zagreb – Dubrovnik, 2004., str. 162–175.

<sup>5</sup> S. BERTOŠA, *Život i smrt u Puli. Starosjeditelji i doseljenici od XVII. do početka XIX. stoljeća*, Pazin, 2002.

<sup>6</sup> S. BERTOŠA, »Novigradani u Puli: doseljenici, privremenici, prolaznici (1613.–1816.)«, *Zbornik radova s međunarodnoga znanstvenog skupa Novigrad-Cittanova 599–1999.* (ur. Jerica ZIHERL), Novigrad, 15.–16. listopada 1999., Novigrad, 2002., str. 115–121; ISTI, »Dosedjenici u Pulu a Parte Imperij: primjer Gračića (1613.–1817.)«, *Zbornik radova sa znanstvenog skupa Gračićće i okolica od prapovijesti do danas: u povodu obilježavanja 800. obljetnice prvog spomena imena Gračićće*, Gračićće, 19. lipnja 1999., Pazin, 2002., str. 33–46; ISTI, »Dosedjenici iz Kopra i njegove okolice u pulskim matičnim knjigama od 1613. do 1817.«, *Acta Histriae*, sv. 9, br. 2, Koper, 2001. (tiskano 2003.), str. 389–414; ISTI, »Migracij-

ginalne društvene skupine, nezakonitu i napuštenu djecu te na nasilna skončanja života u Puli i na još neke motive što proizlaze iz sustavne raščlambe matičnih knjiga, čime je dao bitan doprinos hrvatskoj historiografiji.<sup>7</sup> Izrazito instruktivan članak u obliku krokija objavio je Miroslav Bertoša na temu povijesne demografije i njezinih mogućnosti.<sup>8</sup> Najrecentniji rad temeljen na maticama je autorskog dvojca Zorana Ladića i Gorana Budeča, a odnosi se na Pićan u drugoj polovini 17. stoljeća.<sup>9</sup> Ta su četiri autora i jedini koji su se bavili historijskom demografijom ranoga novog vijeka hrvatskog dijela istarskog prostora nakon 2002. godine.

sko povezivanje istočnog Sredozemlja i Pule prema puljskim matičnim knjigama (17.–19. stoljeće) (II. dio)», *Croatica christiana periodica*, god. XXVI, br. 51, Zagreb, 2003, str. 27–78; ISTI, »Nastanjenici i prolaznici iz Dubrovačke Republike, Boke kotorske i Mletačke Albanije u Puli (17.–19. stoljeće)», *Analisi Zavoda za povijesne znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Dubrovniku*, br. 41, Dubrovnik, 2003., str. 157–174; ISTI, »Migracijske veze između Pule i njezinih okolnih sela: primjer Ližnjana (1613.–1817.)», *Tabula – Časopis Filozofskog fakulteta u Puli*, br. 5, Pula, 2002. (izašlo 2004.), str. 67–84; ISTI, »Orionda della Diocese di Zara ... habitante in questa Citta': doseljenici iz Zadra i sa zadarskog područja u Puli (1613.–1817.)», *Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru*, br. 46, Zagreb – Zadar, 2004., str. 253–267; ISTI, »Istočnojadranski prostor i kruženje ljudi: primjeri naseljavanja iz srednje Dalmacije Puli (XVII.–XIX. stoljeće)», *Croatica christiana periodica*, god. XXIX, br. 55, Zagreb, 2005., str. 97–114; ISTI, »Migracijsko povezivanje šireg rovinjskog područja i Pule: doseljenici iz Rovinjskog Sela u puljskim matičnim knjigama od XVII. do XIX. stoljeća», *Povijesni prilozi*, br. 28, Zagreb, 2005., str. 153–159; ISTI, »Tra le due sponde: migrazioni dall'Emilia-Romagna a Pola (secoli XVII–XIX)», *Ravennatensia*, vol. XXI: *La Chiesa metropolitana ravennate e i suoi rapporti con la costa adriatica orientale* (a cura di Maurizio TAGLIAFERRI), *Atti del XXV Congresso del Centro Studi e Ricerche Antica Provincia Ecclesiastica Ravennate*, Ravenna, 29–31 maggio 2003, Imola, 2005., str. 247–274; ISTI, *Levantinci u Puli (XVII.–XIX. stoljeće)*, Pula, 2003.; ISTI, »Migracijski kontakti između Krnice, Mutvorana i Pule (XVII.–XIX. stoljeće)», *Zbornik radova: Krnica od prapovijesti do danas*, Rakalj, 2006., str. 45–65. ISTI, »Nazočnost Francuza u Puli u doba francuske uprave», *Napoleon na Jadranu – Napoléon dans l'Adriatique* (zbral in uredil Janez ŠUMRADA), Kopar – Zadar, 2006., str. 97–112; ISTI, »Vološčani u Puli: prema podacima iz matičnih knjiga od XVII. do XIX. stoljeća», *Časopis za povijest Zapadne Hrvatske*, sv. 2–3, Rijeka, 2007.–2008., str. 25–34; ISTI, »Migracijska povezanost između šireg riječkog područja u Pule od XVII. do početka XIX. stoljeća», *Zbornik Sveti Vid*, sv. 13, Rijeka, 2008., str. 19–46; ISTI, »Mletačka Pula i Pazinska knežija: primjeri migracijskih kretanja u XVII., XVIII. i XIX. stoljeću», *Pazinski memorijal*, br. 26/27, Pazin, 2009., str. 131–203; ISTI, »Žminjci u Puli», *Libri žminjski, Libar prvi*, Žminj, 2008., str. 65–77; ISTI, »Migracijska prožimanja današnjeg Crnogorskog primorja i Pule od XVII. do XIX. stoljeća», *Hrvatsko-crnogorski / crnogorsko-hrvatski dodir: identitet povijesne i kulturne baštine Crnogorskog primorja*. *Zbornik radova* (ur. Lovorka ČORALIĆ), Zagreb, 2009., str. 353–365; ISTI, »Migracijske poveznice između Izole i Pule u novom vijeku», *Između dviju domovina. Zbornik Milorada Nikčevića: povodom sedamdesetogodišnjice života i četrdesetpetogodišnjice znanstvenoga rada* (prir. Milica LUKIĆ i Jakov SABLJIĆ.) Osijek, 2011., str. 619–636.

<sup>7</sup> S. Bertoša, »Puljska prezimena prema popisima krizmanika iz 1825. godine», *Croatica christiana periodica*, god. XXVII, br. 52, Zagreb, 2003., str. 107–117; ISTI, »Su alcuni ceti sociali marginali del Polese nei secoli XVII–XIX: coloni, soziali, poveri e mendicanti», *Atti del Centro di Ricerche Storiche di Rovigno*, br. 33, Trst – Rovinj, 2003., str. 471–481; ISTI, »Ubojstva i smaknuća u Puli (XVII.–XIX. stoljeće)», *Acta Histriae*, sv. 10, Kopar, 2002. (izašlo 2004.), str. 63–80; ISTI, »Bambini illegittimi e abbandonati nella Pola dei secoli XVII–XIX», *Atti del Centro di Ricerche Storiche di Rovigno*, br. 34, 2004., str. 553–572; ISTI, »O nekim posebnim skupinama u novovjekovnim matičnim knjigama grada Pule», *Croatica christiana periodica*, god. XXIX, br. 56, Zagreb, 2005., str. 67–75;

<sup>8</sup> M. BERTOŠA, »Demografija predindustrijske Europe», *Izazovi povijesnog zanata. Lokalna povijest i sveopći modeli*, Zagreb, 2002., str. 313–349.

<sup>9</sup> Zoran LADIĆ i Goran BUDEČ, »O nekim aspektima demografske, društvene i obiteljske povijest Pićna u drugoj polovini 17. stoljeća prema matičnim knjigama krštenih (rođenih)», *Pićanska biskupija i Pićanstina* (ur. Robert MATIJAŠIĆ i Elvis ORBANIĆ), Pazin, 2012., str. 91–103.

## 2. Osrv na izvore

Ovaj članak temljen je isključivo na matičnim knjigama krštenih župe Pazin.<sup>10</sup> Stoga ćemo se na ovome mjestu osvrnuti na njihove vanjske i unutarnje karakteristike.<sup>11</sup> Za župu Pazin u 17. stoljeću sačuvane su matične knjige krštenih za sljedeće godine: 1582.–1624.,<sup>12</sup> 1643.–1655.,<sup>13</sup> 1655.–1689.<sup>14</sup> i 1689.–1734.<sup>15</sup> U vremenskom slijedu promatranih ukoričenih matičnih knjiga zamjećujemo da nedostaju podatci za razdoblje od 1624. do 1643. godine. Najstarija matična knjiga krštenih Pazin (1582.–1624.) ima 34 lista, 68 numeriranih folija, što su naknadno olovkom numerirane, restaurirana je i omotana kartonskim ovitkom. Na 4 lista su upisi od 1582. do 1583., slijede upisi od 1614. do 1624., dakle, zamjetan je prekid u upisima od 21 godine. Ostale su matične knjige bez prekida u upisima, no potrebna im je restauracija. Sve su pisane željezno-galnom tintom, a originalni su pohranjeni u Državnom arhivu u Pazinu.<sup>16</sup>

Što se jezičnih osobitosti matica tiče, valja izdvojiti sljedeće: u najvećem broju slučajeva pisane su na onodobnome latinskom jeziku, dok je malo upisa i na talijanskom jeziku, tj. mletačkom dijalektu, i to od sredine stoljeća nadalje. Matične knjige pisane su kronološki, po kronološkom redoslijedu upisa krštenika, pa smo ih tako i citirali bez navođenja folija. Gleda strukture upisa, ona je izgledala najčešće ovako: najprije je naveden datum krštenja, potom ime svećenika koji je podijelio sakrament kršćanske inicijacije, slijedi ime krštenika, njegovih roditelja te kumova. Valja napomenuti da se podatci u smislu podrijetla, odnosno mjesta dolaska, bilježe jedino za oca djeteta ili za muškog kuma, vrlo rijetko i za ženski dio sakramentalne veze.

Kratice što se javljaju u ovim maticama uglavnom su uobičajene za to vrijeme poput: r(everen)dum, p(res)b(ite)ro, a isto tako i suspenzije: q(uondam), D(ominus), D(omnia).

## 3. Raščlamba

U nastavku ćemo prikazati migracijska kretanja stanovništva na temelju svih sačuvanih matičnih knjiga krštenih župe Pazin, a ova grupa vrela vremenski obuhvaćaju gotovo cijelo 17. stoljeće, osim godina 1601.–1614. te 1624.–1643.

<sup>10</sup> Osrv na matične knjige Pazina dao je u zasebnom članku: Jakov JELINČIĆ, »Matične knjige s područja Pazinštine do 1945. (1949.) godine«, *Vjesnik Istarskog arhiva*, sv. 2/3, Pazin, 1992./1993., str. 253–275.). Iako se ne odnosi na pazinsku župu, ovdje valja napomenuti rad Marte Jašo, koja je objavila odliran pregled izuzetno bogatog i još uvijek slabo istraženog arhivskog fonda glagoljskih matičnih knjiga u Arhivu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (Marta JAŠO, »Glagoljske matične knjige Kvarnerskog primorja i Istre u Arhivu HAZU«, *Vjesnik Državnog arhiva u Rijeci*, sv. 41/42, Rijeka, 1999./2000., str. 393–402.). Također važne i opsežne radove na tragu istraživanja glagoljske baštine u segmentu matičnih knjiga Istre dao je Dražen Vlahov (Dražen VLAHOV, *Glagoljski zapisi u knjizi krštenih, vjenčanih i umrlih iz Huma: (1618.–1672.)*, Pazin, 2003.; ISTI, *Matična knjiga iz Boljuna. Glagoljski zapisi od 1576. – 1640.*, Pazin, 2011.).

<sup>11</sup> Usp. Jakov STIPIŠIĆ, *Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi*, Zagreb, 1991., str. 150.

<sup>12</sup> Državni arhiv u Pazinu (dalje: DAPA), HR-DAPA-429/1, Zbirka matičnih knjiga, 166, Matična knjiga krštenih Pazin (dalje: MKK) (1582–1624).

<sup>13</sup> HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin (1643–1655).

<sup>14</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin (1655–1689).

<sup>15</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin (1689–1734).

<sup>16</sup> J. JELINČIĆ, Branka POROPAT, Danijela DOBLANOVIĆ, »Popis matičnih knjiga«, *Vjesnik Istarskog arhiva*, sv. 11–13, Pazin, 2004.–2006., str. 129.

Mjesta odakle dolaze roditelji i kumovi podijelili smo u sljedeće grupe: mjesta iz austrijske Istre, pod što smo ubrojili Pazinsku knežiju i mjesta tzv. samostalnih gospoštija; potom mjesta iz mletačke Istre, pod što smo ubrojili sva mjesta što su danas u Istarskoj županiji nekoć pripadala Veneciji, te naposljetku mjesta što su geografski smještena izvan istarskog poluotoka i nepoznata mjesta.

Zasebno smo prikazali strane svećenike kao krstitelje i kumove, čime smo namjeravali ukazati na duhovnu povezanost Istre neovisno o njezinoj i crkvenoj i državnoj podijeljenosti tijekom 17. stoljeća. Klerike smo grupirali u dvije cjeline: strani svećenici krstitelji i strani klerici kumovi. Tu smo razdiobu napravili zbog toga što kumovi nisu trebali nazočiti sakramentu krštenja, no svećenik koji podjeljuje sakrament mora biti i fizički nazočan. To znači da su strani svećenici, dakle svećenici koji nisu domicilni u župi u kojoj se podjeliuje sakrament, morali doći iz svojih župa u Pazin.

### *3.1. Austrijska Istra*

#### *Beram (Vermo, Castro Vermi)*

Kumovi iz ovoga susjednog mjesta pazinske župe, Porečke biskupije,<sup>17</sup> javljaju se u rujnu 1624.,<sup>18</sup> u veljači 1644.,<sup>19</sup> u rujnu 1654.,<sup>20</sup> u studenome 1654.,<sup>21</sup> u prosincu 1657.,<sup>22</sup> u veljači 1664.,<sup>23</sup> u srpnju 1665.,<sup>24</sup> u kolovozu 1683.<sup>25</sup> i u studenome 1700.,<sup>26</sup> dakle sveukupno 9 puta.

#### *Boljun (Bogliun, op(p)ido Bogliun/i)*

Roditelji krštenika iz Boljuna, župe što ju je nadzirao pulski ordinarij,<sup>27</sup> zapisani su u rujnu 1645.,<sup>28</sup> a kumovi iz utvrde Boljuna navode se u ožujku 1650.<sup>29</sup> i u kolovozu 1651.<sup>30</sup>

#### *Butoniga (Pago Butonega)*

Selo Butoniga u 17. stoljeću bilo je dijelom grdoselske župe, a ona je bila sastavnica Porečke biskupije.<sup>31</sup> Iz sela Butonige kao kum zapisan je jedan muškarac bez prezimena u srpnju 1647.<sup>32</sup>

<sup>17</sup> *Crkva u Istri*, str. 23.

<sup>18</sup> HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 17. 9. 1624.: *Joannes Marih(.)cich Suppanus Vermi.*

<sup>19</sup> HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 16. 2. 1644.: *Joanna vxor Matthei Sanger ex Vermo.*

<sup>20</sup> HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 14. 9. 1654.: *Lucia vxor Matthei Karbauaz de Castro Vermi.*

<sup>21</sup> HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 1. 11. 1654.: *Joana uxor Matthei Sargar de Castro Vermi.*

<sup>22</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 15. 12. 1657.: *Simon Gersanich ex Vermo.*

<sup>23</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 7. 2. 1664.: *Maria vxore Joannes Beloz de Vermo.*

<sup>24</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 31. 7. 1665.: *Margarita Hrastich ex Vermo.*

<sup>25</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 29. 8. 1683.: *Gasparus Finderle ex Vermo.*

<sup>26</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 8. 11. 1700.: *Catharina vxor Martini Zipar ex Vermo.*

<sup>27</sup> *Crkva u Istri*, str. 23.

<sup>28</sup> HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 10. 9. 1645.: *Antonij Ban de Bogliun ac congiungis eius Lugretie.*

<sup>29</sup> HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 22. 3. 1650.: *Joannes Vlianich de Oppido Bogliun.*

<sup>30</sup> HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 17. 8. 1651.: *Joannes Vlianich de Opido Bogliuni.*

<sup>31</sup> Ivan MILOTIĆ, *Grdosel(o)*, Pazin, 2009., str. 174; *Crkva u Istri*, str. 23.

<sup>32</sup> HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 5. 7. 1647.: *Marco ex Pago Butoniga.*

### Cerovlje (*Villa Cerouglie*)

U kolovozu 1696. kao kum na krštenju zabilježen je Martin *Gerseuich* iz Cerovlja, mjesta Pićanske biskupije.<sup>33</sup>

### Čepić (*Cepich*)

Iz Čepića, župe Pićanske biskupije,<sup>34</sup> u siječnju 1644. kao kum javlja se uglednik, presvjetli gospodin Karlo *Dioteleui*.<sup>35</sup>

### Gračišće (*Galiganana, Galignensis*)

Gračišće je bilo važna župa Pićanske biskupije.<sup>36</sup> Kao kumovi iz toga mjesta navode se pojedinci u studenome 1651.<sup>37</sup> i u lipnju 1690.<sup>38</sup>

### Grdoselo (*Gerdosella, Gerdosela*)

Iz Grdosela, župne sastavnice Porečke biskupije,<sup>39</sup> kao kumovi javljaju se osobe spomenute u studenome 1656.,<sup>40</sup> u travnju 1667.,<sup>41</sup> u studenome 1673.,<sup>42</sup> u svibnju 1679.,<sup>43</sup> u listopadu 1682.,<sup>44</sup> u prosincu 1685.,<sup>45</sup> u veljači 1687.,<sup>46</sup> u svibnju 1687.<sup>47</sup> i u studenome 1692.,<sup>48</sup> dakle sveukupno 9 puta.

### Ježenj (*Jesan*)

Iz Ježenja, mjesta između Pazina, Svetog Petra u Šumi i Žminja, što će reći dijela Porečke biskupije, zabilježen je tek jednom kum, i to u rujnu 1620.<sup>49</sup>

### Kašćerga (*Chasterga*)

Porečkoj biskupiji u 17. stoljeću pripadala je i župa Kašćerga,<sup>50</sup> iz koje se kao kum na krštenju u Pazinu javlja jedan župan upisan kao takav u srpnju 1682.<sup>51</sup>

### Kringa (*Coriticensis*)

U rujnu 1697. kao kum Nikole Juričića (*Juricich*) zabilježen je Ivan *Morferdin* iz Kringe, također župe Porečke biskupije.<sup>52</sup>

---

<sup>33</sup> *Crkva u Istri*, str. 23; HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 28. 8. 1696.: *Martino Gerseuich ex Villa Cerouglie*.

<sup>34</sup> *Crkva u Istri*, str. 23.

<sup>35</sup> HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 4. 1. 1644.: *per Illustrissimus Dominus Carolus Dioteleui ex Cepich*.

<sup>36</sup> I. GRAH, »Gračišće«, *Istarska Danica* 1984., Pazin, 1983., str. 55–67.

<sup>37</sup> HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 15. 11. 1651.: *Vitus Cromorich Galignensis*.

<sup>38</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 3. 6. 1690.: *Bernardus Maurisich et Lucia filia Francisci Hlai ex Gal-lignagna ambo*.

<sup>39</sup> *Crkva u Istri*, str. 23.

<sup>40</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 23. 11. 1656.: *Apolonia uxor Mathei Metermaz ex Gerdosella*.

<sup>41</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 25. 4. 1667.: *Jue Mogorouich de Gerdosela*.

<sup>42</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 7. 11. 1673. et (nema upisa) *vxor Zuppani Joannis Mogorouich Gerdoselle*.

<sup>43</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 28. 5. 1679.: *Joannes Mogorouich ex territorio Gerdosele*.

<sup>44</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 20. 10. 1682.: *Anastasia vxor supani Joannis Mogorouich de Gerdosella*.

<sup>45</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 11. 12. 1685.: *Joannes Mogorouich ex Gerdosella*.

<sup>46</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 9. 2. 1687.: *Joannes Mison ex Gerdosella*.

<sup>47</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 8. 5. 1687.: *supanus Joannes Mogorouich ex Gerdosella eiusque vxoris Anastasia*.

<sup>48</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 12. 11. 1692.: *Mattissa Bellich ex Gerdosella*.

<sup>49</sup> HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 12. 9. 1620.: *Mateus Ferenich ex Jesan*.

<sup>50</sup> J. JELINČIĆ i Elena ULJANIĆ VEKIĆ, »Popis lokaliteta pastoralnih vizitacija porečkih biskupa u 17. i 18. stoljeću«, *Vjesnik Istarskog arhiva*, sv. 8–10, Pazin, 2001.–2003., str. 133–134.

<sup>51</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 20. 7. 1682.: *Joannes Juricich suppanus Chasterge*.

<sup>52</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 17. 9. 1697.: *Joannes Morferdin Coriticensis.; Crkva u Istri*, str. 23.

### Kršikla (*Chersicla*)

Iz Kršikle, župe Pićanske biskupije,<sup>53</sup> kao kuma javlja se jedna žena u svibnju 1687.<sup>54</sup> Lindar (*Lindaro*, *Lindari*, *Lindar*; *Castro Lindari*, *Lindarensis*)<sup>55</sup> Kao stanovnici Lindara, također mjesta Pićanske biskupije,<sup>56</sup> navode se Martin Šujević i Grča Brumnić, kumovi na krštenju kćeri Jurja i Eufemije *Primus* u prosincu 1621.<sup>56</sup> U svojstvu kumova javljaju se pojedinci i u srpnju 1622.,<sup>57</sup> u siječnju 1657.,<sup>58</sup> u lipnju 1657.,<sup>59</sup> u listopadu 1659.,<sup>60</sup> u veljači 1662.,<sup>61</sup> u studenome 1663.,<sup>62</sup> u prosincu 1664.,<sup>63</sup> u veljači 1666.,<sup>64</sup> u ožujku 1667.,<sup>65</sup> u svibnju 1669.,<sup>66</sup> u svibnju 1672.,<sup>67</sup> u lipnju 1676.,<sup>68</sup> u veljači 1677.,<sup>69</sup> u ožujku 1677.,<sup>70</sup> u studenome 1680.,<sup>71</sup> u ožujku 1681.,<sup>72</sup> u rujnu 1682.,<sup>73</sup> u travnju 1683.,<sup>74</sup> u svibnju 1684.,<sup>75</sup> u siječnju 1685.,<sup>76</sup> u prosincu 1685.,<sup>77</sup> u studenome 1688.,<sup>78</sup> u lipnju 1692.,<sup>79</sup> u ožujku 1693.,<sup>80</sup> u listopadu 1693.,<sup>81</sup> u veljači 1696.<sup>82</sup> i na proljeće 1698.,<sup>83</sup> dakle sveukupno 28 puta. Kao roditelji javlja se par jedino u svibnju 1692.<sup>84</sup>

<sup>53</sup> *Crkva u Istri*, str. 23.

<sup>54</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 10. 5. 1687.: *Margarita uxor Matthei Blascouich ex Chersicla*.

<sup>55</sup> *Crkva u Istri*, str. 23.

<sup>56</sup> HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 2. 12. 1621.: *Martinus Sugeuich habitator Lindar ac Gercha vxor Joannis Brunnich habitator Lindari*.

<sup>57</sup> HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 22. 7. 1623.: *Matthaus Chlenouar et Eufemia filia quondam Matthai Chlenouar de Lindaro*.

<sup>58</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 8. 1. 1657.: *Mathea uxor Mathei Clenouar ex Lindaro*.

<sup>59</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 16. 6. 1657.: *Gasparus Runich de Lindaro*.

<sup>60</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 12. 10. 1659.: *Gasparus Gerseitich ex Lindaro*; isto, 14. 10. 1659.: *Petrus Juanchouich de Castro Lindari*.

<sup>61</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 6. 2. 1662.: *Mennia famula Gregorij Romaz ex Lindaro*.

<sup>62</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 15. 11. 1663.: *Catharina uxor quondam Matthei Clenouar alias Vodopia de Lindaro*.

<sup>63</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 15. 12. 1664.: *Margarita Rasicha ex Lindaro*.

<sup>64</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 5. 2. 1666.: *Joannes Giulo ex Lindaro*.

<sup>65</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 30. 3. 1667.: *Jue Schöffich di Lindar*.

<sup>66</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 13. 5. 1669.: *Michael Matich et Margaria uxor Martini Laurinich ambo de Lindaro*.

<sup>67</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 7. 5. 1672.: *Matehus Bilolouich de Lindaro et Margarita congiux Giorgi Garduch de Lindaro*.

<sup>68</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 30. 6. 1676.: *Joanna vxor Joannis Giuula ex Lindaro*.

<sup>69</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 13. 2. 1677.: *Catharina coniux Georgij Nadasich Lindarensis*.

<sup>70</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 21. 3. 1677.: *Antonius filius Petri Butigar Lindar*; isto, 31. 3. 1677.: *Petri Botegar ex Lindaro*.

<sup>71</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 10. 11. 1680.: *Martinus Gnergner Lindarensis*.

<sup>72</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 18. 3. 1681.: *Catharina filia Joannis Mattecich de Lindaro*.

<sup>73</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 20. 9. 1682.: *Martinus Posculich Lindarensis*.

<sup>74</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 25. 4. 1683.: *Catharina vidua Georgij Natinouich ex Lindaro*.

<sup>75</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 30. 5. 1684.: *Georgius Sidarich Lindarensis et Catherirna vidua quondam Dominici Lindarich pariter de Lindaro*.

<sup>76</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 22. 1. 1685.: *Lucia uxor Martini Paschalich de Lindaro*.

<sup>77</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 11. 12. 1685.: *Lucia vxor Martini Posquich ex Lindaro*.

<sup>78</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 21. 11. 1688.: *Joannes Funcich Lindarensis*.

<sup>79</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 4. 6. 1692.: *Catharina filia Viti Nadisich Parochie Linadri*.

<sup>80</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 30. 3. 1693.: *Eufenia filia quondam Martini Brumbili de Lindaro*.

<sup>81</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 22. 10. 1693.: *Jacobus Pulich et Catharina filia Joannis Nadisich ex Lindaro*.

<sup>82</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 21. 2. 1696.: *Eufenia filia quondam Martini Rundich ex Lindaro*.

<sup>83</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, (.) 1698.: *Reverendus Vincentius Sestan Parochus in Lindar*.

<sup>84</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 1. 5. 1692.: *Dominici Couacich Lindarensis et vxoris eius Margarite*.

### Mošćenice (*Mostenize*)

Župa Mošćenice pripadala je Pulskoj biskupiji.<sup>85</sup> Kao roditelji krštenika iz toga mjesta s istočne istarske obale javljaju se Juraj i Katarina *Dezaj* u ožujku 1667.<sup>86</sup>

### Novaki (*Novaco, novacensis*)

Iz Pazinskih Novaka, župe Pićanske biskupije,<sup>87</sup> kao kumovi na krštenju javljaju se pojedinci u veljači 1665.,<sup>88</sup> u veljači 1679.<sup>89</sup> i u prosincu 1699.<sup>90</sup> U jednom je slučaju navedena Margarita iz Novaka kao samohrana majka koja je dala krstiti dijete u Pazinu u ožujku 1697.<sup>91</sup>

### Pićan (*Petina*)

Sjedište Pićanske biskupije dalo je kumove u dva navrata. U tom svojstvu zabilježeni su pojedinci u studenome 1667.<sup>92</sup> i u lipnju 1694.<sup>93</sup>

### Stari Pazin (*Vetri Pisini, pago Pisini, Pisin Vecjo, Villa Pisini*)

Stari Pazin, susjedno mjesto Pazina, bio je župa Porečke biskupije.<sup>94</sup> Staropazinci kao kumovi na krštenju pazinske djece javljaju se u ožujku 1615.,<sup>95</sup> u svibnju 1615.,<sup>96</sup> u veljači 1616.,<sup>97</sup> u kolovozu 1622.,<sup>98</sup> u rujnu 1623.,<sup>99</sup> u kolovozu 1649.,<sup>100</sup> u studenome 1650.,<sup>101</sup> u veljači 1652.,<sup>102</sup> u studenome 1652.,<sup>103</sup> u listopadu 1653.,<sup>104</sup> u rujnu 1654.,<sup>105</sup> u srpnju 1655.,<sup>106</sup> u prosincu 1657.,<sup>107</sup> u prosincu 1658.,<sup>108</sup> u listopadu 1659.,<sup>109</sup> u studenome 1659.,<sup>110</sup> u lipnju 1660.,<sup>111</sup> u listopadu 1660.,<sup>112</sup> u travnju 1661.,<sup>113</sup> u veljači 1662.,<sup>114</sup> u svibnju

<sup>85</sup> *Crkva u Istri*, str. 23.

<sup>86</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 8. 3. 1667.: *Giorgij Dezan de Mostenize*.

<sup>87</sup> *Crkva u Istri*, str. 23.

<sup>88</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 17. 2. 1665.: *Cattarina Jacobi Segar de Novaco*.

<sup>89</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 29. 2. 1679.: *Giorgius Sestan Nouacensis*.

<sup>90</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 29. 12. 1699.: *Dominica filia Judicis Joannis Sestan Parochie Nouacensis*.

<sup>91</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 26. 3. 1697.: *Margarite nate Ocret Nouacensis*.

<sup>92</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 2. 11. 1667.: *Agnete filia Giorgij Tezaich Petina*.

<sup>93</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 21. 6. 1694.: *Margarita Vida quondam Joannis Baptista Rouis Petinentis*.

<sup>94</sup> *Crkva u Istri*, str. 23.

<sup>95</sup> HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 30. 3. 1615.: *Martin Risinich de Veteri Pisini*.

<sup>96</sup> HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 30. 5. 1615.: *Agnia uxor Michaelis Ladaucich ex pisino veteris*.

<sup>97</sup> HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 20. 2. 1616.: *Andreana uxor N. Heruartin (precrtno) Chirinich de Veteri Pisini*.

<sup>98</sup> HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 13. 8. 1622.: *Juana vxor Simonis Chirinich ex Pisini veteris*.

<sup>99</sup> HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 4. 9. 1623.: *Elena vxore Martini Chirinich ueteris Pisini*; isto, 31. 10. 1623.

<sup>100</sup> HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 17. 8. 1649.: *Joanna uxor N. Marseta suppani Pisini Veteris*.

<sup>101</sup> HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 26. 11. 1650.: *Margarita vxor Petri Trost de Pisini Veteris*.

<sup>102</sup> HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 22. 2. 1652.: *Matio Trost di Pisin Vecjo*.

<sup>103</sup> HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 2. 11. 1652.: *Petrus Trost de villa Pisini Veteris*.

<sup>104</sup> HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 20. 10. 1653.: *Margarita coniux supani Petri Trost Pisini Veteris*.

<sup>105</sup> HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 14. 9. 1654.: *Joannes Pilat de loco Pisini Veteris*.

<sup>106</sup> HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 27. 7. 1655.: *Matthia uxor Gregorij Trost Pisini Veteris*.

<sup>107</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 15. 12. 1657.: *Mathea uxor Gregorij Trost de Pisini Veteris*.

<sup>108</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 15. 12. 1658.: *Suppanus Petrus Trost ex Veteris Pisino*.

<sup>109</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 14. 10. 1659.: *Matthia uxor Gregorij Trost de pago Pisini*.

<sup>110</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 4. 11. 1659.: *Matthia uxor Gregorij Trost de Villa Pisini*.

<sup>111</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 26. 6. 1660.: *Mathea vxor Gregorij Trost ex Veteri Pisino*.

<sup>112</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 5. 10. 1660.: *Supanus Petrus Trost ex Veteri Pisino*.

<sup>113</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 5. 4. 1661.: *Antonia Ladaucich ex Vetri Pisino*.

<sup>114</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 25. 2. 1662.: *Matthiam vxorem Gregorij Trost ex ueteri Pisino*.

1662.,<sup>115</sup> u listopadu 1662.,<sup>116</sup> u ožujku 1663.,<sup>117</sup> u svibnju 1663.,<sup>118</sup> u ožujku 1664.,<sup>119</sup> u listopadu 1664.,<sup>120</sup> u studenome 1665.,<sup>121</sup> u srpnju 1666.,<sup>122</sup> u veljači 1667.,<sup>123</sup> u ožujku 1667.,<sup>124</sup> u rujnu 1668.,<sup>125</sup> u srpnju 1669.,<sup>126</sup> u prosincu 1672.,<sup>127</sup> u siječnju 1673.,<sup>128</sup> u studenome 1677.,<sup>129</sup> u veljači 1678.,<sup>130</sup> u kolovozu 1679.,<sup>131</sup> u travnju 1680.,<sup>132</sup> u kolovozu 1680.,<sup>133</sup> u studenome 1680.,<sup>134</sup> u siječnju 1681.,<sup>135</sup> u veljači 1681.,<sup>136</sup> u ožujku 1681.,<sup>137</sup> u studenome 1681.,<sup>138</sup> u prosincu 1681.,<sup>139</sup> u siječnju 1683.,<sup>140</sup> u svibnju 1684.,<sup>141</sup> u kolovozu 1684.,<sup>142</sup> u svibnju 1685.,<sup>143</sup> u siječnju 1687.,<sup>144</sup> u veljači 1688.,<sup>145</sup> u ožujku 1688.,<sup>146</sup> u lipnju 1688.,<sup>147</sup> u srpnju 1688.,<sup>148</sup> u kolovozu 1688.,<sup>149</sup> u rujnu 1688.,<sup>150</sup> u siječnju 1689.,<sup>151</sup>

<sup>115</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 1. 5. 1662.: *Andrea Nefat de Veteri Pisino.*

<sup>116</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 2. 10. 1662.: *Petrus Trost et Matthea vxor Gergorij Trost ambo Parochie Veteris Pisini.*

<sup>117</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 5. 3. 1663.: *Petrus Trost Parochie Pisini Veteris.*

<sup>118</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 7. 5. 1663.: *Antonia uxor Joannis Ladaucich Parochie Vetris Pisini.*

<sup>119</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 4. 3. 1664.: *Batta vxor Joannis Deffar de Pisino Vetero.*

<sup>120</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 12. 10. 1664.: *Matthea vxore Gregorij Trost Pisini Veteris.*

<sup>121</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 20. 11. 1665.: *Martinus Difar ex ueteri Pisini.*

<sup>122</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 22. 7. 1666.: *Augustinus Nefat Veteri Pisini;* isto, 6. 7. 1666.: *Suppanus Petrus Trost Veteri Pisini.*

<sup>123</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 25. 2. 1667.: *Andreas Ladaucich ex ueteri Pisini;* isto, 26. 2. 1667.: *Orsula uxor Andrea Nefat ex Veteri Pisino.*

<sup>124</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 27. 3. 1667.: *Margarita filia Joannis Chirinus Veteris Pisini.*

<sup>125</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 29. 9. 1668.: *Matthia vxor Gregorij Trost Pisini veterij.*

<sup>126</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 7. 7. 1669.: *Matthia vxor Gregorij Trost de Veteri Pisino.*

<sup>127</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 19. 12. 1672.: *Helena vxor Joannis Trost Pisini Veteris.*

<sup>128</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 19. 1. 1673.: *Elisabetha uxor Joannis Defar de Pisini Veteris.*

<sup>129</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 7. 11. 1677.: et (nema upisa) *vxor Pascalis Trost Veteris Pisini.*

<sup>130</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 7. 2. 1678.: *Helena vxor Joannis Trost Veteris Pisini.*

<sup>131</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 10. 8. 1679.: *Lucia vxor Paschalis Trost ex Veteri Pisino.*

<sup>132</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 29. 4. 1680.: *Joannes Pilat Pisini Veteris.*

<sup>133</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 7. 8. 1680.: *Helena vxor Joannis Trost Pisini Veteris.*

<sup>134</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 10. 11. 1680.: *Hellena vxor Joannis Trost ex Veteris Pisini.*

<sup>135</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 22. 1. 1681.: *Hellena mulier Gregorij Trost ex Veteri Pisino.*

<sup>136</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 24. 2. 1681.: *Helena coniux Gregorij Trost de Veteri Pisino.*

<sup>137</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 12. 3. 1681.: *Agata coniuge Gaspari Vuicich dictas Munaz de Veteri Pisino.*

<sup>138</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 21. 11. 1681.: *Hellena uxore Joannis Trost ex Veteri Pisino.*

<sup>139</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 22. 12. 1681.: *Mattheus filius Matthai Vicich de Vetri Pisini.*

<sup>140</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 17. 1. 1683.: *Jacobus Dequal de Pisino Veteri.*

<sup>141</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 6. 5. 1684.: *Pascalis Trost et Martina vxor Matthei Trost ambo Veteris Pisini.*

<sup>142</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 20. 8. 1684.: *Jacobus Dequal et Margarita vidua q.m Matthei Tripar ambo Parochie Veteris Pisini.*

<sup>143</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 7. 5. 1685.: *Margarita vxor Bartholomei Bercich ex Pisino Veteris.*

<sup>144</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 5. 1. 1687.: (nema upisa) *Trost Veteris Pisini et (nema upisa) vxor Zuppani Joannis Pilat dicti loci.*

<sup>145</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 19. 2. 1688.: *Margarita vidua quondam Gioanni Juarale ex Pisino Veteri.*

<sup>146</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 22. 3. 1688.: *Mattheus Trost de Pisini Veteris.*

<sup>147</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 14. 6. 1688.: *Lucia vxor Pascalis Trost Veteris Pisini.*

<sup>148</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 27. 7. 1688.: *Margarita vidua quondam Matthei Tripar ex Pisino Veteri.*

<sup>149</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 29. 8. 1688.: *Lucas Vuicich de Pisino ueteri.*

<sup>150</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 19. 9. 1688.: *Lucas Vuicich de Pisino veteri;* isto, 30. 9. 1688.: *Andreas Mactich de Pisino veteri.*

<sup>151</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 5. 1. 1689.: *Margarita vidua quondam Mathei Tripa ex Pisino veteri.*

u siječnju 1690.,<sup>152</sup> u ožujku 1691.,<sup>153</sup> u svibnju 1691.,<sup>154</sup> u studenome 1692.,<sup>155</sup> u svibnju 1693.,<sup>156</sup> u lipnju 1693.,<sup>157</sup> u prosincu 1694.,<sup>158</sup> u siječnju 1696.,<sup>159</sup> u prosincu 1696.,<sup>160</sup> te 1.<sup>161</sup> i 19. veljače 1697.,<sup>162</sup> dakle ukupno 68 puta. Staropazinci kao roditelji krštenika javljaju se jedino u lipnju 1616.<sup>163</sup>

Sveti Petar u Šumi (*Sancti Petri de siluis, Santo Petro ex Silvis, oppidi Sancti Petri, Sancto Petro in Siluis*)

Iz toga mjesta Porečke biskupije,<sup>164</sup> pojedinci kao kumovi na sakramenu krštenja javljaju se u listopadu 1663.,<sup>165</sup> u ožujku 1664.,<sup>166</sup> u listopadu 1671.,<sup>167</sup> u listopadu 1673.,<sup>168</sup> u studenome 1680.,<sup>169</sup> u ožujku 1684.,<sup>170</sup> u siječnju 1685.,<sup>171</sup> u srpnju 1685.,<sup>172</sup> u rujnu 1688.,<sup>173</sup> u listopadu 1688.,<sup>174</sup> u studenome 1688.,<sup>175</sup> u prosincu 1688.<sup>176</sup> i u listopadu 1695., dakle sveukupno 13 puta.<sup>177</sup>

Škopljak (*Schopliaco*)

Iz Škopljaka, kapelanije Pićanske biskupije,<sup>178</sup> kao kum na krštenju u Pazinu upisan je jedan muškarac u svibnju 1681.<sup>179</sup>

<sup>152</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 15. 1. 1690.: *Jacobus Dequal Veteri Pisini et eiusdem loci supano vxor Matthei Raunich.*

<sup>153</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 11. 3. 1691.: *Mara Serua Domini Parochi Veterij Pisini.*

<sup>154</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 13. 5. 1691.: *Margarita serua Adm. Reverendi Andrea Vranich Parochi Veteris Pisini.*

<sup>155</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 23. 11. 1692.: *Andreas Cibura Pisini Veteris et Vlica filia quondam Augustini Neffath eiusdem loci.*

<sup>156</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 31. 5. 1693.: *Jacobus Dequal Parochia Veteris Pisini et Lucia vxor Martini Sgnidarchi eiusdem Parochie.*

<sup>157</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 2. 6. 1693.: *Jacobus Dequal Parochie Veteris Pisini et Margarita vxor Bartholomei eiusdem Parochie.*

<sup>158</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 19. 12. 1694.: *Helena coniux Joannis Trost Pisini ueteris.*

<sup>159</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 23. 1. 1696.: *Agatha filia Simonis Marincich ex Parochia Veteri Pisini.*

<sup>160</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 13. 12. 1696.: *Maria vxor quondam Bartholomei Bornaz ex Veteri Pisino.*

<sup>161</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 1. 2. 1697.: *Matheus filius Matthei Ladauaz Pisini Veteris.*

<sup>162</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 19. 2. 1697.: *Andreas Cibura ex Pisini ueteri.*

<sup>163</sup> HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 1. 6. 1616.: *Simonis et Andrianne Chirinigh de Pisino veteri.*

<sup>164</sup> Crkva u Istri, str. 23.

<sup>165</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 19. 10. 1663.: *Euphemia filia quondam Gaspari Daghich Parochie Sancti Petri de siluis.*

<sup>166</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 4. 3. 1664.: *Michael (...)erstan da S. Pietro in siluis; isto, 7. 3. 1664.: Michael Dragosel et Margarita Daycich ambo de S. Pietro ex Siluis.*

<sup>167</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 11. 10. 1671.: *Vittus Cherpich oppidi Sancti Petri.*

<sup>168</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 10. 10. 1673.: *Elena vxor Georgij Jurcinia ex S. Petri.*

<sup>169</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 9. 11. 1680.: *Antonia vxor Petri Daicich ex Sancto Petro in Siluis.*

<sup>170</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 23. 3. 1684.: *Joannes Merdan de Sancto Petro in Siluis.*

<sup>171</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 4. 1. 1685.: *Lucia vxor Matthei Checich de Sancto Petro in Silvis.*

<sup>172</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 10. 7. 1685.: *Antonius Glucich de San Pietro in Siluis et Margarita vxor eiusdem.*

<sup>173</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 22. 9. 1688.: *Catharina vxor Georgij Daicich de Sancto Petro.*

<sup>174</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 30. 10. 1688.: *Margarita filia Georgij Bratulich de Sancto Petro in Siluis.*

<sup>175</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 9. 2. 1688.: *Simon Daicich et Agata vxoris Nicolai Bratulich ambo de Sancto Petro in Siluis.*

<sup>176</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 30. 12. 1688.: *Catharina vxor Matthei Cherssan de Sancto Petro in Siluis.*

<sup>177</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 5. 10. 1695.: (nema upisa) vxor Georgij Turcinouich de Sancto Pietro in Siluis.

<sup>178</sup> Elvis ORBANIĆ, Katedra sv. Nicefora, Pazin, 2002., str. 64; Crkva u Istri, str. 23.

<sup>179</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 18. 5. 1681.: *Joannes Matiouich ex Schopliaco.*

### Tinjan (*Antignana*)

U listopadu 1699. Apolonija, kći Ivana Voltića iz Tinjana, bila je kuma na krštenju Lucije Berstoša (*Bertossa*).<sup>180</sup> Ista je žena, iz te župe Porečke biskupije, bila kuma još i u prosincu 1700.<sup>181</sup>

### Trviž (*Teruiso, Treuisio, de Pago Treuisij, Teruis*)

Iz Trviža, župe Porečke biskupije,<sup>182</sup> jedan je kum zapisan u rujnu 1647.,<sup>183</sup> potom u veljači 1662.,<sup>184</sup> u studenome 1668.,<sup>185</sup> u ožujku 1669.,<sup>186</sup> u veljači 1675.,<sup>187</sup> u veljači 1687.<sup>188</sup> i u veljači 1695.,<sup>189</sup> dakle svukupno 7 puta.

### Vrtlišće (*Vertischie*)

Vrtlišće je dio današnjeg grada Pazina. Kao kuma na jednom krštenju u rujnu 1616. javlja se Marija, žena nespomenutog supruga *de Vertischie*.<sup>190</sup>

### Zarečje (*villa Zarez*)

Kumovi iz Zarečja, kapelaniye Pićanske biskupije,<sup>191</sup> navode se u veljači 1645.<sup>192</sup> i u svibnju 1653.<sup>193</sup>

### Žminj (*Gimino, Giminensis*)

Iz Žminja, sjedišta kolegijalnog kaptola i župe Porečke biskupije,<sup>194</sup> zabilježen je jedan slučaj roditelja krštenika. Tako je bilo u rujnu 1643.,<sup>195</sup> a bilo je i kumova iz Žminja, i to u rujnu 1692.,<sup>196</sup> u rujnu 1695.,<sup>197</sup> u studenome 1699.,<sup>198</sup> u rujnu 1670.,<sup>199</sup> u kolovozu 1682.<sup>200</sup> i u lipnju 1698.,<sup>201</sup> dakle svega 6 puta.

<sup>180</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 17. 10. 1699.: *Appolonia filia Joannis Voltich Antignane*.

<sup>181</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 6. 12. 1700.: *Apolonia filia Judicis Joannis Voltich ex Antignana; Crkva u Istri*, str. 23.

<sup>182</sup> *Crkva u Istri*, str. 23.

<sup>183</sup> HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 1. 9. 1647.: *Joannes Braicouich de Pago Treuisij*.

<sup>184</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 23. 2. 1662.: *Dominus Franciscus Sironich ex Teruisio*.

<sup>185</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 25. 11. 1668.: *Simon Braigouich ex Teruiso*.

<sup>186</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 19. 3. 1669.: *Mattheus Braicouich de Treuiso*.

<sup>187</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 3. 2. 1675.: (nema upisa) *Brajcouich de Teruiso*.

<sup>188</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 2. 2. 1687.: *Fuscha vxoris Georgij Bubich ex Teruis*.

<sup>189</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 12. 2. 1695.: *Miho Coren ex Teruiso*.

<sup>190</sup> HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 1. 9. 1614.: *Maria uxor N. Nigdar de Vertischie*.

<sup>191</sup> E. ORBANIĆ, *Katedra sv. Nicefora*, str. 64; *Crkva u Istri*, str. 23.

<sup>192</sup> HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 19. 2. 1645.: *Antonius Dendich ex Zarez*.

<sup>193</sup> HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 21. 5. 1653.: *Matthia Cotlanich de villa Zarez*.

<sup>194</sup> E. ORBANIĆ, »Istarski kaptoli i kanonici: nekad i danas«, *Istarska danica 2011.*, Pazin, 2010., str. 130; *Crkva u Istri*, str. 23.

<sup>195</sup> HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 5. 9. 1643.: *Mathei Catunar da Gimino et Helena coniuge*.

<sup>196</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 29. 9. 1692.: *Michael Toncouich Giminensis et Margarita vxor Tome Toncouich Giminensis*.

<sup>197</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 4. 9. 1695.: *Marinus Petegh Giminensis*.

<sup>198</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 19. 11. 1699.: *Joannes Petech Giminensis et Ellena filia eiusdem*.

<sup>199</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 16. 9. 1670.: *Mattheus Crisanaz (?) de Gimino*.

<sup>200</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 14. 8. 1682.: *Thoma Tanqouich una cum Sancta filia Mathei Crisanaz ambo Giminenses*.

<sup>201</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 4. 6. 1698.: *Marinus filius Mathei Crisanaz et Margarita nata Jaonnes Chreanaz ambo Giminenses*.

### 3.2. Mletačka Istra

#### Barat (Barat)

Barat je mjesto što je pripadalo općini Dvigrad, pa prema tome i Porečkoj biskupiji.<sup>202</sup> Kao kum iz tog zaseoka javlja se jedan muškarac u prosincu 1688.<sup>203</sup>

#### Barban (Barbana)

Barban je bio sjedište kolegijalnog kaptola te župe i pripadao je Pulskoj biskupiji.<sup>204</sup> Iz Barbana kumovi na krštenju javljaju se u listopadu 1673.,<sup>205</sup> u listopadu 1686.,<sup>206</sup> u siječnju 1689.,<sup>207</sup> a u veljači 1692. najugledniji predstavnik lokalne elite, barbanski kapetan *Antonius Corsini*.<sup>208</sup>

#### Buzet (Pinguentum)

U Buzetu je bilo sjedište kolegijalnog kaptola i župe pod Tršćanskom biskupijom.<sup>209</sup> Iz Buzeta se kao kuma javlja jedna uglednica. Tako je u kolovozu 1643. kuma na krštenju Franje Lovre bila presvjetla gospođa Laura rođena *Barbo*, inače supruga buzetskog kapetana.<sup>210</sup>

#### Dvigrad (duorum Arcium, duorum castellorum, duorum catelorum)

Iz Dvigrada, mjesača što je pripadalo Porečkoj biskupiji, a posve napuštenom početkom 18. stoljeća,<sup>211</sup> javljaju se pojedinci u svojstvu kumova 3 puta, i to u studenome 1684.,<sup>212</sup> u studenome 1685.<sup>213</sup> i u rujnu 1688.<sup>214</sup>

#### Rovinj (Rouignio)

Rovinj je u 17. stoljeću bio kolegijalni kaptol i župa Porečke biskupije.<sup>215</sup> Iz Rovinja kao kum javlja se jedan muškarac u ožujku 1686.<sup>216</sup>

#### Rovinjsko Selo (Villa Rubini)

Rovinjsko Selo, mjesto osnovano 1526. godine u zaleđu Rovinja, a samostalna župa od 1596. godine, bilo je dijelom također Porečke biskupije.<sup>217</sup> Matija *Cuppich* javlja se kao kum na krštenju sina Jakova *Argenta* i njegove supruge u srpnju 1695.<sup>218</sup>

<sup>202</sup> Barat je kao mjesto danas dio župe Kanfanar, a ona je nasljednica župe Dvigrad. Usp. Đuro FABJANOVIĆ, »Barat«, *Istarska enciklopedija*, Zagreb, 2005., str. 54; *Crkva u Istri*, str. 83.

<sup>203</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 30. 12. 1688.: *Joannes Babaz de Barat*.

<sup>204</sup> Nina KUDIŠ BURIĆ i Nenad LABUS, *U kraljevskim stranama i pod Svetim Markom*, Rijeka, 2003., str. 234–250; *Crkva u Istri*, str. 52; Giacomo Filippo TOMMASINI, »De'Commentarij storici-geografici dell'Istria«, *Archeografo Triestino*, vol. 4, Trieste, 1837., str. 490–492.

<sup>205</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 1. 10. 1673.: *Andreas Vidich de Barbana*.

<sup>206</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 7. 10. 1686.: *Domino Jacobo Barbat ex Barbana*.

<sup>207</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 23. 1. 1689.: *Blasius Vrtanovich de Barbana*.

<sup>208</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 10. 2. 1694.: *Ilustrissimus Dominus Mar(…) Antonius Corsini Capitanus Barbane*.

<sup>209</sup> *Crkva u Istri*, str. 60; Branko FUČIĆ, »Buzeština 1580. Kulturno-povijesna slika prema Valierovo vizi-taciji«, *Buzetski zbornik*, knj. 17, Buzet, 1992., str. 83–103.

<sup>210</sup> HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 8. 8. 1643.: *Illustrissima Donna Laura nata Barbo uxor Illustrissimi Domini Capitani Siproti(?) Pinguenti*.

<sup>211</sup> Martina BARADA, »Dvigradk, Istarska enciklopedija», str. 196.

<sup>212</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 15. 11. 1684.: *Lucia uxor Nicolai Meden Parochie duorum Arcium*.

<sup>213</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 18. 11. 1685.: *Simon Barcich duorum castellorum*.

<sup>214</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 22. 9. 1688.: (nema upisa) *Miclouich duorum castelorum*.

<sup>215</sup> *Crkva u Istri*, str. 23, 134.

<sup>216</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 12. 3. 1686.: *Dominus Nicolaus Moscharda ex Rouignio*.

<sup>217</sup> Sunčica MUSTAĆ, »Rovinjsko Selo«, *Istarska enciklopedija*, str. 704–705; *Crkva u Istri*, str. 137.

<sup>218</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 10. 7. 1695.: *Mattheus Cuppich ex Villa Rubini*.

### Sveti Lovreč (*Castri Santi Laurenti, Sancti Lourenti*)

Iz Svetog Lovreča, sjedišta kolegijalnog kaptola i župe pod porečkim ordinarijem,<sup>219</sup> kao kumovi pojavljuju se pojedinci u veljači 1622.,<sup>220</sup> u kolovozu 1623.<sup>221</sup> i u siječnju 1682.<sup>222</sup>

### Svetvinčenat (*castro Sancti Vincenti*)

Svetvinčenat je sjedište župe Porečke biskupije.<sup>223</sup> Pojedinci u svojstvu kumova javljaju se u srpnju 1686.,<sup>224</sup> te u ožujku 1695.,<sup>225</sup> kada je kum bio kapetan tog mjesta *Angelo Barbato*.

### Vrh (*Verch*)

Vrh je od 1650. smatrana samostalnom kapelanim unutar Tršćanske biskupije.<sup>226</sup> Iz Vrha se kao kum javlja muškarac čije nas prezime navodi na zaključak da je riječ o osobi iz mjesta Vrh kraj Buzeta. Kum je, inače, dva puta. Prvi se put javlja u prosincu 1656.,<sup>227</sup> a drugom prilikom u veljači 1660.<sup>228</sup>

### Zamask (*Zumasco*)

Zamask je župa Porečke biskupije, a mjesto je politički bilo podijeljeno između Austrije i Venecije.<sup>229</sup> Suprug jedne kume je iz Zamaska, pa je kao takva zapisana u lipnju 1617.<sup>230</sup>

### 3.3. Mjesta izvan Istre

#### Beč (*Vienna*)

Kao španjolski kraljevski legat u Beču spominje se markiz *a Fuentes*, koji je bio kum na jednom krštenju u svibnju 1659. Riječ je o legatu španjolskog kralja na dvoru u Beču.<sup>231</sup>

#### Gesen (*Gesen*)

Gesen je mjesto u današnjoj Češkoj. U studenome 1692. kao kuma na jednom krštenju navodi se Matija, supruga Ivana Jurkovića iz Gesena.<sup>232</sup>

<sup>219</sup> J. JELINČIĆ i E. ULJANIĆ VEKIĆ, »Popis lokaliteta pastoralnih vizitacija porečkih biskupa u 17. i 18. stoljeću«, str. 153–154; *Crkva u Istri*, str. 146.

<sup>220</sup> HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, (nema upisa dana) 2. 1622.: *Jacobus Jachich ex Castri Santi Laurenti*.

<sup>221</sup> HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 28. 8. 1623.: *Matheus Knapich ex Sancti Laurenti*.

<sup>222</sup> HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 11. 2. 1682.: *Matthias Dnisich de Sancti Lourenti*.

<sup>223</sup> *Crkva u Istri*, str. 151.

<sup>224</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 14. 7. 1686.: *Domino Joanne Spineto ex castro Sancti Vincenti*.

<sup>225</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 9. 3. 1695.: *Illusterrissimo Domino Angelo Barbato Capitano ex Sancti Vincenti*.

<sup>226</sup> *Crkva u Istri*, str. 167; B. FUČIĆ, »Buzeština 1580. Kulturno-povijesna slika prema Valierovo apostolskoj vizitaciji«, str. 85.

<sup>227</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 24. 12. 1656.: *Mathei de Verch*.

<sup>228</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 1. 2. 1660.: *Matthei De Verch*.

<sup>229</sup> J. JELINČIĆ i E. ULJANIĆ VEKIĆ, »Popis lokaliteta pastoralnih vizitacija porečkih biskupa u 17. i 18. stoljeću«, str. 169–170; *Crkva u Istri*, str. 169.

<sup>230</sup> HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 7. 6. 1617.: *Margarita uxor Matei Schiulaz de Zumasco*; južni i jugoistočni dio Zamaska pripadao je Knežiji, a ostalo Veneciji nakon 1535. godine. Usp. S. BERTOŠA, »Pazinska knežija«, *Istarska enciklopedija*, str. 578.

<sup>231</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 6. 5. 1659.: *Illusterrissimo Domino Francisco Comite a Turri Gradisae Capitaneo nomine Illustrissimi et eccellentissimi Domini Domini Marchionis a Fuentes pro Maesta Catholica Hispaniarum Rege Legato Vienna*.

<sup>232</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 21. 11. 1692.: *Matthia vxor Joannis Jurcouich ex Gesen*.

### Kastav (*Castua*)

Kastav je u 17. stoljeću pripadao Pulskoj biskupiji s obzirom na to da se ona prostirala izvan geografske Istre.<sup>233</sup> Mihovil *Cerdonis* iz Kastva krstio je sina Matiju u rujnu 1614.<sup>234</sup> Četiri godine poslije, u siječnju 1618., Petar Šebetić krstio je sina Sebastijana.<sup>235</sup>

### Ljubljana (*Labacensis*)

Iz Ljubljane je kao kuma na krštenju zabilježena *Cornula Pegl*, i to u ožujku 1665.<sup>236</sup> U drugom slučaju kao kum iz Ljubljane zabilježen je Gašpar *Barne*(...)x *Labacensis*, i to u svibnju 1700.<sup>237</sup>

### Mariaberg (*Mariaberg*)

Zabilježen je tek jedan slučaj muške osobe iz ovog mjesta. Nismo posve sigurni je li riječ o švicarskome mjestu s benediktinskim samostanom, no u svakom slučaju riječ je o stranцу iz Mariaberga, navedenom kao njemačkom vojniku, koji je otac Ane Sofije.<sup>238</sup> Moguće je da je riječ o plaćenom vojniku u Uskočkom ratu, s obzirom na to da se događaj krštenja zbio 1616. godine.<sup>239</sup>

### San Daniele (*Sancto Daniele*)

Marko *de Moyse* iz San Danielea, najvjerojatnije mesta kraj Udina, bio je kum na krštenju male Katarine, kćeri Ivana i Margarite Mesarić (*Mesarich*) u rujnu 1698.<sup>240</sup>

### Senj (*Segniensis*)

Iz Senja je kao kum naveden Jurica *Domosetouch*, senjski vojnik, u veljači 1616.<sup>241</sup> Senjski kapetan presvjetli gospodin Ernest *Laradaiser* bio je kum na krštenju Ane Suzane, kćeri Petra Pavla *Argenta* i supruge mu Helene u kolovozu 1617.<sup>242</sup>

### Šibenik (*Sibenico*)

Iz Šibenika kao kum javlja se u veljači 1618. neki Josip zvan *Sentilac*.<sup>243</sup>

### Trst (*Tergestinus*)

Antun *Pischianaz* bio je kum na krštenju Margarite Matejčić (*Mattecich*) u listopadu 1689.<sup>244</sup> Presvjetli gospodin Ivan Filip *Cobenzel*, tršćanski kapetan, bio je kum Andrije Filipa *Rapicija*, sina Martina i Katarine, u srpnju 1692.<sup>245</sup> Kum je u jednom slučaju bio i Josip *Rizzo Tergestino* u rujnu 1699.<sup>246</sup> Dakle, iz Trsta su bila 3 kuma na krštenjima u Pazinu.

---

<sup>233</sup> N. KUDIŠ BURIĆ i N. LABUS, *U kraljevskim stranama i pod Svetim Markom 1658.–1659.*, str. 51–60.

<sup>234</sup> HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 9. 9. 1614.: *Michaelis Cerdonis de Castua*.

<sup>235</sup> HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 9. 1. 1618.: *Petri Sebetich de Castua*.

<sup>236</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 24. 3. 1665.: *Domina Cornula Pegl Labacensis*.

<sup>237</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 13. 5. 1700.: *Gasparus Barne*(...)x *Labacensis*.

<sup>238</sup> HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 3. 3. 1616.: *Benedich ex Mariaberg ex locis militum Germanorum*.

<sup>239</sup> Vidi: M. BERTOŠA, *Jedna zemlja, jedan rat. Istra 1615–1618*, Pula, 1986.

<sup>240</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 17. 9. 1698.: *Marcus de Moyse de Sancto Daniele*.

<sup>241</sup> HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 20. 2. 1616.: *Giuriza Domosetouch miles segniensis*.

<sup>242</sup> HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 17. 8. 1617.: *Illustrissimi Dominus Ernestus Laradaiser capitulus Segniensis*.

<sup>243</sup> HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 20. 2. 1618.: *Giuseppe di Sibenico dicto Sentilaz*.

<sup>244</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 2. 10. 1689.: *Antonius Pischianaz Tergestinus*.

<sup>245</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 22. 7. 1692.: *Illustrissimi ac Eccellentissimi Joannis Philippi Comitatis Cobenzel Capitanei Tergesti*.

<sup>246</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 23. 9. 1699.: *Domino Josepho Rizzo Tergestino*.

## Venecija (*Venetus*)

U dva slučaja ne možemo sa sigurnošću tvrditi da je riječ o pojedincima iz grada Venecije, no zbog atribucije *Venetus* svrstali smo ih upravo u spomenuti grad. Tako je Petar *Justiniani* bio u veljači 1684. kum na krštenju kćeri Ludovika i Elene *Hlarzun*, dok je obred krštenja vodio staropazinski župnik Vranić (*Vranich*).<sup>247</sup> Ivan Nikola *Pezzi* bio je u listopadu 1688. kum na krštenju djeteta obitelji Črnja (*Cergna*).<sup>248</sup> Iz navedenog proizlazi da su u 17. stoljeću bila dva kuma iz Venecije.

## Vipava (*Vipaus*)

Vipava je gradić u današnjoj Sloveniji. U lipnju 1694. javlja se Matija *Dosgrich de Sancto Angello in Vipaus* kao kum na krštenju Ivana Vemara, sina Ivana i Franice.<sup>249</sup>

### 3.4. Strani svećenici krstitelji

#### 3.4.1. Austrijska Istra

##### Cerovlje (*Cerouglie*)

Ivan *Fattori*, župnik Cerovlja, obavio je obred krštenja u Pazinu u siječnju 1685.<sup>250</sup> *Fattori* se navodi kao krstitelj i u lipnju 1691., ali tada bez dodatnih atribucija.<sup>251</sup> No u ožujku 1693. opet ga nalazimo kao župnika Cerovlja,<sup>252</sup> a u lipnju 1694. kao *Curatus Ville Cerouglie*,<sup>253</sup> pa opet u siječnju 1695. kao *Parocho ex Cerouglie*.<sup>254</sup> Kao arhiprezbiter Cerovlja navodi se u rujnu 1695.<sup>255</sup> U kolovozu 1694. krštenje je obavio cerovljanski župnik, no nije mu navedeno ime.<sup>256</sup> Pretpostavljamo da je i tada u toj službi bio *Fattori*.

##### Grdoselo (*Gerdosele*)

Župnik susjedne župe Grdosela Valerije Ivić 1656. krstio je sina Matije *Michelaza* i njegove supruge Ivane.<sup>257</sup> Isti župnik grdoselske crkve svetog Jakova krstio je sina Grgura Karlovića (*Carlouicha*) i njegove supruge u rujnu 1661.<sup>258</sup> Taj je isti župnik, no zapisan s prezimenskim oblikom *Juich*, krstio dijete Dionizija *Fabrisa* i njegove supruge u svibnju 1679.<sup>259</sup> Nekoliko puta u Pazinu je obavljaо krštenja grdoselski svećenik Vincencije *Picot*, a prvi put u studenome 1682. po dopuštenju presvjetelog i prečasnoga gospodina opata (*Abbasus*).<sup>260</sup> U prosincu iste godine također je obavio jedno krštenje, ali nije zabilježeno

<sup>247</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 15. 2. 1684.: *Dominus Petrus Justiniani venetus*.

<sup>248</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 28. 10. 1688.: *Joannes Nicolaus Pezzi Venetus*.

<sup>249</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 21. 6. 1694.: *Mattheus Dosgrich de Sancto Angello in Vipaus*.

<sup>250</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 4. 1. 1685.: *Reuerendus Dominus Zuan Fattori Parochus Cerouglie*.

<sup>251</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 19. 6. 1691.

<sup>252</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 3. 3. 1693.: *Reuerendus Joaannes Fattori Parochus Cerouglie*.

<sup>253</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 21. 6. 1694.

<sup>254</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 1. 1. 1695.

<sup>255</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 14. 9. 1695.: *Ego Joannes Fattori Parochus et Archipresbiter Cerouglie*.

<sup>256</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 14. 8. 1694.: *baptizata fuit a Parocho Cerouglie*.

<sup>257</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 4. 11. 1656.: *Ego Presbiter Valerius Ivich Plebanus Gerdosella (Valerius Ivich* bio je župnik Grdosela u razdoblju od 1655. do 1687. Usp. *Grdoselska kronika*, Pazin, 2002., str. 95).

<sup>258</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 3. 9. 1661.: *Ego Presbiter Valerius Ivich Plebanus ad sanctum Jacobum in Gerdosella*.

<sup>259</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 28. 5. 1679.: *Reuerendus Dominus Valerius Juich Parochus Gerdosele*.

<sup>260</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 6. 11. 1682.: *Ego Presbiter Vincentius Picot ex Licentia Illustrissimi et Reverendissimi Domini Abbatis*. Vincencije Picot bio je župnikom u Grdoselu od 1687. do 1705., a od 1679.

da je dobio i dopuštenje.<sup>261</sup> Isto se dogodilo i u travnju 1683.,<sup>262</sup> u kolovozu 1683.,<sup>263</sup> u ožujku 1684.,<sup>264</sup> u svibnju 1684.,<sup>265</sup> u prosincu 1684.,<sup>266</sup> u veljači 1685.,<sup>267</sup> u svibnju 1685.,<sup>268</sup> u studenome 1685.,<sup>269</sup> u prosincu 1685.,<sup>270</sup> u veljači 1686.,<sup>271</sup> u ožujku 1686.,<sup>272</sup> u travnju 1686.,<sup>273</sup> u svibnju 1686.,<sup>274</sup> u lipnju 1686.,<sup>275</sup> u listopadu 1686.,<sup>276</sup> u prosincu 1686.,<sup>277</sup> u veljači 1687.<sup>278</sup> i u svibnju 1687.<sup>279</sup> U srpnju 1687. po prvi se put spominje *Picotovo* ime kao župnika Grdosela.<sup>280</sup> Nadalje, kao krstitelj javlja se i u veljači 1690.<sup>281</sup> i u kolovozu 1695.<sup>282</sup> Tolika brojnost *Picotovih* krštenja u Pazinu, njih 23, zasigurno je odraz i njegove službe učitelja u tome mjestu.<sup>283</sup>

#### Kašćerga (*Chasherge, Chaschierge*)

Kao župnika Kašćerge, a krstitelja u Pazinu navodi se ime svećenika Andrije *Pocecha* u siječnju 1684.<sup>284</sup> i u kolovozu 1688.<sup>285</sup> Iako se uz njegovo ime ne navodi nikakvo mjesto službovanja, sama činjenica da je bio krstitelj u Pazinu po posebnom dopuštenju pazinskog prepozita 1672. tri puta govori o tome da je bio na nekoj službi izvan pazinske župe, najvjerojatnije u Kašćergi.<sup>286</sup>

#### Kršikla (*Chersichle*)

U travnju 1699. jedno je pazinsko dijete krstio kurat Kršikle Antun *Pieuisani*.<sup>287</sup>

#### Kringa (*Coridici*)

Svećenik Fabricije Belašić, *Parochus Coridici*, obavio je krštenje u studenome 1697.<sup>288</sup>

---

zatjećemo ga u istoj župi kao svećenika. On je ujedno i započeo pisati župnu kroniku. Usp. *Grdoselska kronika*, str. 55, 95.

<sup>261</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 26. 12. 1682.: *Presbiter Vincentius Picot.*

<sup>262</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 22. 4. 1683.: *Ego presbiter Vincentius Picot.*

<sup>263</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 29. 8. 1683.

<sup>264</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 8. 3. 1684.

<sup>265</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 1. 5. 1684.

<sup>266</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 11. 12. 1684.

<sup>267</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 16. 2. 1685.; isto, 28. 2. 1685.

<sup>268</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 7. 5. 1685.

<sup>269</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 13. 11. 1685.

<sup>270</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 11. 12. 1685.

<sup>271</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 27. 2. 1686.

<sup>272</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 2. 3. 1686.; isto, 12. 3. 1686.

<sup>273</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 21. 4. 1686.; isto, 30. 4. 1686.

<sup>274</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 22. 5. 1686.; isto, 26. 5. 1686.

<sup>275</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 16. 6. 1686.

<sup>276</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 6. 10. 1686.

<sup>277</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 8. 12. 1686.

<sup>278</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 17. 2. 1687.

<sup>279</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 10. 5. 1687.

<sup>280</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 21. 7. 1687. Nije navedeno da ima dopuštenje obaviti krštenje u Pazinu, što je očigledno previd zapisivača.

<sup>281</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 7. 2. 1690.

<sup>282</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, (...). 8. 1695.: *Reverendus Dominus Vicentius Picot Parochus Gerdosella.*

<sup>283</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 12. 2. 1686.: *Reuerendus Dominus Vincentius Picot Pisini Preceptor.*

<sup>284</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 31. 1. 1684.: *Reuerendus Andreas Pocech Parochus Chasherge.*

<sup>285</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 11. 8. 1688.: *Reuerendus Andreas Pocech Parochus Chaschierge.*

<sup>286</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 27. 2. 1672.: *Ego presbiter Andreas Pocech De licentia Reuerdissimi Domini Prepositi;* isto, 28. 2. 1672.; isto, 15. 5. 1672.

<sup>287</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 26. 4. 1699.: *Reuerendus Dominus Petrus Antonius Pieuisani Curatus Chersichle.*

<sup>288</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 1. 11. 1697.: *Fabritius Bellasich Parochus Coridici.*

### Lindar (*Lindari, Lidarensis, Lindarensis, Lindarensi*)

Lindarski kapelan Ivan *Chlenouar* 1645. krstio je kćer Fabricija *Rapicija*, koja je bila plod njegova preljuba (*adulterio*).<sup>289</sup> Lindarski župnik Vincencije Šestan obavio je obred krštenja u rujnu 1687.,<sup>290</sup> u ožujku 1693.<sup>291</sup> te po dopuštenja prepozita *Vitricha* obavlja krštenje i u veljači 1700.<sup>292</sup>

### Pazinski Novaki (*Nouacensis*)

Župnik Pazinskih Novaka Matija *Chiauallon* krstio je zakonito dijete Jurja *Stupara* u prosincu 1670.<sup>293</sup>

### Pićan (*P(o)etinensis*)

Pićanski biskup Andrija Danijel *a Raunoch* krstio je 1675. Antuna Ludovika, drugoga sina Kristofora Rampelija.<sup>294</sup> Iz Pićanske biskupije kao krstitelj pojavljuje se i Petar Gasprotić (*Gasprotich*), inače generalni vikar spomenute biskupije. On je krstio kćer Ivana Krstitelja *Porta* i njegove supruge Matije 1648. godine.<sup>295</sup> Kao svećenik Pićanske biskupije jedno je krštenje obavio Martin *Gasportich*, inače pićanski kapitularni vikar u studenome 1667.<sup>296</sup>

### Starci Pazin (*Vetris Pisini*)

Obred krštenja obavio je susjedni župnik iz Starog Pazina Ivan Frančinić dva puta, i to 1620.<sup>297</sup> 1624. godine.<sup>298</sup> Svećenik Andrija Vranić navodi se 1650. godine kao staropazinski župnik i krstitelj u Pazinu po dopuštenju pazinskog viceprepozita.<sup>299</sup> Iz činjenice da se 1646. godine navodi kao krstitelj bez navođenja posebnog dopuštenja pazinskog viceprepozita<sup>300</sup> zaključujemo da je najvjerojatnije bio određen za župnika Starog Pazina iz skupine pazinskih domicilnih svećenika. Isti svećenik, ponovno naveden kao župnik Starog Pazina, obavio je krštenje u Pazinu i 1653. godine,<sup>301</sup> a tako je bilo i u travnju i ko-

<sup>289</sup> HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 14. 1. 1645.: *Reuerendus Dominus Joannes Chlenouar Capelanus Lindari.*

<sup>290</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 1. 9. 1687.: *Reuerendus Dominus Vincentius Sestan Parochus Lidarensis.*

<sup>291</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 19. 3. 1693.: *Reverendus Vincentius Sestan Parochus Lindarensis.*

<sup>292</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 23. 2. 1700.: *Reuerendissimo Domino Vicentio Lestano Parocho Lindarensi.*

<sup>293</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 6. 12. 1670.: *Reuerendus Dominus Matthias Chiauallon Parochus Nouacensis.*

<sup>294</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 27. 10. 1675.: *Illustrissimus et Reverendissimus Dominus Andreas Daniel liber Baro a Raunach Episcopus Poetinensis baptizavit Antonius Lodauicus natus die 18 huius filius legitimus Illustrissimi Domini Christophori Rampelij Capitanei Pisini eiusque Donne coniugis Magdalene Patrini fuerunt Illustrissimus Dominus Carolus Barbo et Donna Stella Raptia et baptisata fuit in Arce in Sacello Beate Virginis.*

<sup>295</sup> HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 26. 4. 1648.: *Petrus Gasprotich Vicarius Generalis Petinensis.* Postojala je i Mansionarija *Gasprotich*, čiji se arhiv nalazi u sklopu Biskupijskog arhiva Pićna. Usp. *Obavijesno pomagalo Archivio della Diocesi di Pedena*, Trieste, 1992., str. 1 (nalazi se u Archivio diocesano di Trieste).

<sup>296</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 3. 11. 1667.: *Reuerendus Dominus Martinus Gasportich Vicarius Capitularis Petinensis.*

<sup>297</sup> HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 18. 2. 1620.: *Reverendus Presbiter Joannes Francinich Plebanus Veteris Pisini.*

<sup>298</sup> HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 5. 10. 1624.

<sup>299</sup> HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, upis nema nadnevka, ali pretpostavljamo da je riječ o istom datumu kao gornji upis, tj. 26.11. 1650.: *Ego Presbiter Andreas Vranich Parochus Pisini Veteris.*

<sup>300</sup> HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 17. 1. 1646.: *Ego Presbiter Andrea Vranich.*

<sup>301</sup> HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 11. 8. 1653.: *Ego Presbiter Andreas Vranich Parochus Pisini Veteris.*

lovozu 1658., u ožujku 1659., u ožujku 1660., u listopadu 1661., u veljači i ožujku 1663., u veljači 1664., u prosincu 1664., u svibnju 1668., u prosincu 1668., u prosincu 1674., u veljači 1684., u listopadu 1685. i u veljači 1688.,<sup>302</sup> dakle 17 puta. Nadalje, Ivan Fatori je u siječnju 1697. zapisan kao *Parochus Pisini Ueteris*,<sup>303</sup> a u prvoj polovini 1698. kao *Caesareo Cappelano et parocho Veteris Pisini*.<sup>304</sup> Fatori je u srpnju 1700. zabilježen i kao apostolski protonotar i staropazinski župnik.<sup>305</sup> On je 1679. godine upisan kao pazinski krstitelj bez bilo kakvoga posebnog određenja, no s obzirom na godinu, zaključujemo da nije mogao biti staropazinski župnik budući da je taj položaj tada imao Vranić.<sup>306</sup>

Sveti Petar u Šumi (*Sancti Petri in Siluis*)

Župnik iz Svetog Petra u Šumi Mihovil Belčić krstio je u studenome 1667. zakonitu kćer Šimuna Dobrile.<sup>307</sup> Kao župnik Svetog Petra u Šumi javlja se i Juraj *Glucich*, koji u srpnju 1684. krsti sina Nikole Bratulića (*Bratulich*) i njegove supruge Margarite, i to u župnoj crkvi svetoga Petra.<sup>308</sup> Taj je svećenik krstio i u veljači 1688. godine.<sup>309</sup> Isti je župnik, zapisan u prezimenskom obliku *Glusich*, krstio dijete Mihovila *Parisa* i supruge u svibnju 1700.<sup>310</sup>

Tinjan (*Antignane*)

Tinjanski župnik Ivan *Ctich* krstio je kćer Ivana *Maurissicha* i njegove supruge 1644. godine.<sup>311</sup>

Zareće (*Sarez, Zarecij*)

Upravitelj Zarečja, u izvoru naveden kao župnik (*parocus*), iako je riječ o samostalnoj kapelaniji, Petar Šestan, krstio je kćer Ivana Šćulca (*Schiulaz*) i njegove supruge u siječnju 1660.<sup>312</sup> Dvadesetak godina poslije (u travnju 1681.), kapelan Zarečja Juraj Zidarić krstio je dijete Andrije *Derneuicha* i njegove supruge.<sup>313</sup>

Žminj (*loci, terre Gimini*)

Krštenje je dva puta obavio i žminjski župnik Dominik *Rapicius* 1615.,<sup>314</sup> a u drugoj pri-godi iste godine žminjski kapelan Bernard Orlović (*Orlovich*).<sup>315</sup> Župnik Žminja Antun

<sup>302</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 28. 4. 1658.: *Ego Presbiter Andreas Vranich Parochus Pisini veteri*; isto, 4. 8. 1658.; isto, 12. 3. 1569.; isto, 20. 2. 1661.; isto, 22. 10. 1661.: *Presbyter Reuerendus Andreas Vranich Parochus Veteris Pisini*; isto, 8. 2. 1663.; isto, 5. 3. 1663.; isto, 15. 3. 1663.; isto, 7. 2. 1664.: *Presbyter Andreas Vranich Plebanus Pisini Veteris*; isto, 31. 12. 1664.; isto, 13. 5. 1668.; isto, 18. 12. 1668.; isto, 29. 12. 1674.; isto, 15. 2. 1684.; isto, 12. 10. 1685., isto, 28. 2. 1688.

<sup>303</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 3. 1. 1697.

<sup>304</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, (...). 1698.; isto, 17. 11. 1699.: *Reuerendissimus Domius Joannes Fatori Parochus Pisini Veteris et Cappellanus Sacrae Cesarae Maiestatis*.

<sup>305</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 19. 7. 1700.: *Reueredissimus Dominus Joannes Fatori Prothonotarius Apostolicus et Parochus Pisini Ueteris*.

<sup>306</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 10. 8. 1679.: *Reuerendus Dominus Joannes Fator*. Od 1685. pratimo ga kao župnika Cerovlja. Usp. bilješku 248.

<sup>307</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 27. 11. 1667.: *Presbiter Michael Belcich Plebanus Sancti Petri in Siluis*.

<sup>308</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 2. 7. 1684.: *Reuerendus Georgius Glucich Parochus Sancti Petri in Siluis*.

<sup>309</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 8. 2. 1688.

<sup>310</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 27. 5. 1700.

<sup>311</sup> HR-DAPA-429/1, 167, MKK Pazin, 4. 1. 1644.: *Reuerendus Dominus Joannes Ctich Plebanus Antignane*.

<sup>312</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 1. 1. 1660.: *Presbiter Petrus Sestan Parocus Zarecij*.

<sup>313</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 23. 4. 1681.: *Reuerendus Georgius Sidarich Capellanus Sarez de licencia*

<sup>314</sup> HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 11. 4. 1615.; isto, 16. 6. 1615.

<sup>315</sup> HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 21. 5. 1615.

Žufić krstio je Martina Dominika, sina plemića Nikole Fabricija *Rapitija* i njegove supruge Lukrecije, u veljači 1660.<sup>316</sup> Matija Stanković je prigodom dvaju krštenja naveden i kao žminjski mansionar.<sup>317</sup>

### 3.4.2. Mletačka Istra

#### Rovinj (*Rubinenis*)

Do Pazina je došao iz Rovinja tamošnji kanonik Josip *Beuilaqua* i obavio krštenje kćeri pazinskog plemića Fabricija *Rapitija* i njegove supruge Lukrecije u listopadu 1657.<sup>318</sup>

### 3.4.3. Mjesta izvan Istre

#### Košane (*Cossane*)

Župnik Košane (*Cossane*), mjesta u današnjoj Općini Pivki Republike Slovenije, Lazar *Rampelius* krstio je kćer Ivana *Bellasicha* i njegove supruge u lipnju 1665.<sup>319</sup> Isti je župnik Košane krstio kćer Ivana i Helene *Bellassich* u siječnju 1673.<sup>320</sup> te kćer Gaspara i Lucije Grah (*Grach*) u rujnu 1678.<sup>321</sup> Potom je krstio kćer Kristofora *Rampelija*, pazinskog kapetana, u ožujku 1680.<sup>322</sup> Lazar *Rampelius* navodi se i kao barun Kašćerge, uz službu župnika Košane, i kao takav podjeljuje krštenje u Pazinu u listopadu 1684.<sup>323</sup>

### 3.5. Strani redovnici krstitelji

Redovnici se kao krstitelji javljaju u Pazinu svega tri puta. U jednoj prigodi 1665. godine navodi se isusovac Karlo *Andriusi*.<sup>324</sup> Drugi svećenik Družbe Isusove imenom Ivan Krstitelj *Bagni* obavio je krštenje u listopadu 1696.<sup>325</sup> Valja napomenuti da su oba redovnika

<sup>316</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 22. 2. 1660.: *Reuerendus Dominus Antonius Sufich Parochus Gimini.*

<sup>317</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 7. 5. 1663.: *Ego Presbyter Mattheus Stancouich Mansionarius terre Gimini; isto, 13. 7. 1663.: Ego Presbyter Mattheus Stancouich mansionarius loci Gimini.* Mansionarija je vid beneficija koji pojedini svećenici mogu dobiti na uživanje. Usp. »Beneficio«, *Enciclopedia Cattolica*, sv. II, Romae, 1949., str. 1306.

<sup>318</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 14. 10. 1657.: *Illusterrimus et Excellentissimus Dominus Giuseppe Beuilaqua Canonicus Rubinenis.*

<sup>319</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 18. 6. 1665.: *Ego Lazarus Rampelius (.) Mactus Parochus Cossane.* Vrlo je vjerojatno riječ o mjestu Dolnja Košana u sadašnjoj Općini Pivki u Sloveniji.

<sup>320</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 19. 1. 1673.: *Reuerendus Dominus Lazarus Rampelius Parochus Cossane.*

<sup>321</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 19. 9. 1678.

<sup>322</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 3. 3. 1680.: *Per Illustrum et Reuerendo Domino Lazaro Rampelio Parochio Cossaneti.*

<sup>323</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 22. 10. 1684.: *Illusterrimus Reuerendissimus Dominus Lazarus Rampelius Liber Baro a Kaiserfeld ac Parochus Cossane.* U vrijeme kada je Pazinska knežija bila pod grofovima Auersperg (1665.–1701.), obitelj Rampel dobiva u posjed Kašćergu i i titulu baruna od Kaiserfelda. Vidi: S. BERTOŠA, »Rampel«, *Istarska enciklopđija*, str. 673; Đurđa KRIŽMAN-ZORIĆ, »Auersperg«, *Istarska enciklopđija*, str. 38.

<sup>324</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 24. 3. 1665.: *Ego Carolus Andriusi Societatis Jesu Sacerdos.*

<sup>325</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 20. 10. 1696.: *Admodum Reverendus Presbiter Joannes Baptista Bagni Societatis Jesu.* Kao Pazinac spominje se i Leonardus Bagni, isusovac i latinski pisac, rođen u Pazinu

obavila krštenje nakon što je prestalo isusovačko razdoblje upravljanja Pazinskom prepozituirom (1618.–1665.).<sup>326</sup> Dijete plemića Karla *Cavalieria* i supruge mu Ane krstio je kapucin otac *Archangelus*, koji se nalazio u pazinskoj župi tijekom korizme.<sup>327</sup> Njegov je zadatak zacijelo bilo korizmeno propovijedanje.<sup>328</sup>

### 3.6. Strani svećenici kumovi

Prvi zapis u 17. stoljeću već donosi ime stranog, tj. žminjskog svećenika kao kuma na krštenju Ivana, sina Luke Stankovića (*Stancouch*) i njegove supruge Katarine, a bio je to Bernard Orlović.<sup>329</sup> Tek četrdesetak godina poslije imamo sačuvane podatke o drugim stranim svećenicima koji su imali ulogu kuma u Pazinu. To su sljedeći svećenici: Mihovil Brajković, kurat u Zamasku,<sup>330</sup> Andrija Vranić, župnik Starog Pazina,<sup>331</sup> i svećenik Frederik *de Bertis* iz Trsta (*Trigestinus*).<sup>332</sup> Rektor Družbe Isusove u Gorici i pazinski prepozit Juraj *Battamon* bio je kum uz *Dominu Cornulu Pegl* iz Ljubljane (*Labacensis*) u ožujku 1665. sinu Ivana *Loschija* i njegove supruge Suzane.<sup>333</sup> Nadalje, navode se žminjski mansionar Matija Stanković,<sup>334</sup> Jakov *Posarelli*, kapelan Njegova Veličanstva,<sup>335</sup> župnik Svetog Petra u Šumi Juraj *Glujcich*,<sup>336</sup> stanoviti *Scampichio*, župnik Svetog Martina na labinskem okrugu,<sup>337</sup> župnik Lindara Vinko Šestan<sup>338</sup> i kanonik Martin Franjul iz Lovrana.<sup>339</sup> Pićanski biskup Andrija Danijel *a Raunoch*, uz Felicitu *a Raunoch*, bio je kum na krštenju Martina Ludovika, sina Kristofora Rampelija, pazinskog vikara *a temporalibus*.<sup>340</sup> Drugi,

<sup>326</sup> 8. 12. 1593., a umro u Zagrebu 3. 10. 1650. Usp. Mijo KORADE, »Bagni, Leonardo«, *Istarska enciklopédija*, str. 48.

<sup>327</sup> I. GRAH, »Izvještaji porečkih biskupa Svetoj Stolici (1588–1775)«, *Croatica christiana periodica*, god.VII, br.12, Zagreb, 1983., str. 15.

<sup>328</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 25. 3. 1700.: *Reverendus Pater Archangelus Pisiniensis Capucinus Concionator huius Quadragesima in hoc loco*.

<sup>329</sup> Vrijedi napomenuti da su upravo kapucini bili uz isusovce redovi što su propovijed podigli na višu razinu te se njome uspiešno približili narodu. Usp. *Storia della Chiesa. La Chiesa nell'eta del Assolutismo confessionale* (ur. Luigi MEZZADRI), Milano, 1992., str. 128.

<sup>330</sup> HR-DAPA-429/1, 166, MKK Pazin, 24. 8. 1614.: *Reverendus presbiter Bernardus Orlouch Geminensis*.

<sup>331</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 6. 6. 1657.: *Reuerendus Dominus Michael Brajcouch Curatus Zamasciensis*.

<sup>332</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 19. 12. 1660.: *Reuerendus Dominus Andreas Vranich Parochus Veteris Pisini*.

<sup>333</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 19. 8. 1663.: *Presbiter Dominus Federicus di Bertis Trigestinus*.

<sup>334</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 24. 3. 1665.: *Reuerendus Pater Georgius Battamon Rector Societati Jesu Gorizie et Pisini Prepositus*.

<sup>335</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 7. 10. 1665.: *Reuerendus Matheus Stancouch mansionarius Gimini*.

<sup>336</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 3. 3. 1680.: *Per illustrissium et Reuerendissimus Dominus Jacobus Posarelli sua Cesarea Maestatis Capellanus*.

<sup>337</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 25. 7. 1684.: *Reuerendus Dominus Giorgius Glujcich Plebanus S Petri in Siluis*.

<sup>338</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, 5. 9. 1684.: *Reverendus D(...) Scampichio Parochus ad S. Martinum in territorio Albonensis*.

<sup>339</sup> HR-DAPA-429/1, 169, MKK Pazin, (...). 1698.: *Reverendus Vincentius Sestan Parochus in Lindar*.

<sup>340</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 30. 3. 1667.: *Reuerendus Fragnol Canonicus Lourunentis*. Da je riječ o lovranskom kanoniku Martinu Franjulu svjedoči vizitacijski zapis iz 1658. godine, gdje se navodi kao *Martinus Franul Canonico*. Usp. N. KUDIŠ BURIĆ i N. LABUS, *U kraljevskim stranama i pod Svetim Markom, 1658.–1659.*, str. 94–95.

<sup>341</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 4. 5. 1673.: *Per Illustrissimus et Reverendissimus Dominus Jacobus Ramplius baptizauit Martinus Ludouicus filius legitimus Eccelentissimi Domini Christophori Rampelij Vicarij*

ujedno zadnji upis jednog biskupa jest onaj Bernardina Corniana, inače pulskog ordinarija, koji je bio kum također pazinskom vikaru Kristoforu Rampeliju na krštenju njegova trećeg sina Jakova Ludovika 1681.<sup>341</sup> To su jedina dva slučaja zabilježena u maticama krštenih Pazina o biskupima kao kumovima na sakramantu krštenja.

Prezime *Rampel* je u svećeničkim krugovima bilo dosta prisutno i vezano uz župu Košane. Tako su navedeni kao kumovi župnik Košane Gašpar *Rampelius*,<sup>342</sup> dvadesetak godina poslije na istoj poziciji župnika bio je Lazar *Rampelius*<sup>343</sup> i Ivan *Rampel*, zapisan kao negdašnji župnik Košane,<sup>344</sup> a navodi se i kao kanonik mjesta što ga nismo dospjeli pročitati.<sup>345</sup>

U jednome slučaju kuma na krštenju bila je i jedna redovnica imenom Magdalena, za koju se ne navodi mjesto, tj. samostan iz kojeg potječe, no s obzirom na to da ženskog samostana nije bilo u Pazinu, zacijelo je riječ također o strankinji.<sup>346</sup>

## Zaključak

Kako smo pokazali gornjom raščlambom na primjeru matičnih knjiga krštenih unutar župe Pazin, tijekom 17. stoljeća roditelji i kumovi znali su biti podrijetlom izvan te mjesne Crkve.

U Pazinu se kao strani roditelj navodi samo po jedan slučaj iz Lindara, Starog Pazina, Žminja, Boljuna, Novaki, Mošćenica i Mariaberga, dok su iz Kastva podrijetlom dva roditeljska para. U Pazinu, dakle, imamo svega 9 primjera stranaca koji su roditelji djece što se krste u crkvi sv. Nikole, i to za razdoblje od 1614. do 1624. te od 1643. do 1700. godine, ili u 67 godina. Geografski gledano strani roditelji dolaze iz austrijske Istre, Primorja i prostora današnje Švicarske, što će reći da nema došljaka promatrano u tom demografskom segmentu iz mletačkog dijela Istre.

*in temporalibus comitatus Pisini et vxoris eius Donne Magdalene nato die 29 aprilis Patrini fuerunt Illustrissimus Dominus Dominus Andreas Daniel Liber Baro a Raunach Episcopus Petinensis et Illustrissima Donna Felicita a Raunoch* (upis je na stranici 95). O biskupu Andriji Danijelu a Raunach vidi: Miroslav PREMOU, *Serie dei vescovi petinesi dal 1573–1789*, Trieste, 1930., str. 387; I. GRAH, »Izvještaji pićanskih biskupova Svetoj Stolici (1589–1780)«, *Croatica christiana periodica*, god. IV, br. 6, Zagreb, 1980., str. 9–10.

<sup>341</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 27. 7. 1681.: *Jacobus Ludouicus filius Illustri Domini Christophori Rampelij Capitanei Comitatus Pisini eiusque Donne vxoris Magdalene baptizatus fuit a Illustrissimo ac Reverendissimo Domino Jacobo Rampelio Protonotario Apostolico et Preposito Pisini. Patrini fuerunt Illustrissimus ac Reverendissimus Dominus Bernardinus Cornian Episcopus Polensis et Donna Margarita vxor Per Illustrissimi Domini Gaspari Rampelij. Natus fuit supradictus die 10 huius hora octaua ante meridiem. O Cornianiju vidi: I. GRAH, »Corniani, Berabrdin«, *Istarska enciklopedija*, str. 144.*

<sup>342</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 10. 10. 1666.: *Pre Illustrissimus Et Admodum Reuerendus Dominus Gasparus Rampelius Parochus Cossane*.

<sup>343</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 9. 2. 1688.: *Illustrissimus et Reuerendissimus Dominus Lib: Lazarus Rampelius Parochus Costane*.

<sup>344</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 6. 1. 1669.: *Reuerendus Dominus Joannes Rampel Olim Plebanus Cos-sane; isto, 12. 2. 1669.: Reuerendus Dominus Joannes Rampelius*.

<sup>345</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 24. 1. 1669.: *Reuerendus Dominus Joannes Rampelius Canonicus Rudolfb(...)*

<sup>346</sup> HR-DAPA-429/1, 168, MKK Pazin, 21. 12. 1655.: *Magdalena Monacha non Claustrata*.

Kumovi su dolazili iz Starog Pazina u 68 slučajeva, iz Lindara u 28, iz Svetog Petra u 13, Grdosela i Berma 9, Trviža 7, Žminja 6, Barbana 4, Novaka, Svetog Lovreča, Dvigrada i Trsta u 3, Zarečja, Boljuna, Gracišća, Pićna, Tinjana, Vrha, Svetog Vinčenta, Senja, Ljubljane i Venecije u dva slučaja te Vrtlišća (dio Pazina), Ježenja, Cerovlja, Čepića, Butonige, Gesena, Škopljaka, Kašćerge, Kringe, Kršikle, Buzeta, Zamaska, Rovinja, Rovinjskog Sela, Barata, Beča, Šibenika, San Danielea i Vipave po jedanput.

Napominjemo kako ni za laike kumove tako ni za svećenike kumove nije nužno da budu osobno nazočni obredu krštenja, pa je posve moguće da oni iz udaljenih krajeva nisu ni došli do Pazina. Posve je opravdano prepostaviti da su pojedini kumovi bili podrijetlom i iz spomenutih udaljenih mjestta, a da su zapravo bili stanovnici Pazina.

Neovisno o tome jesu li oba kuma bili rezidenti u Pazinu ili ne, samo podrijetlom iz udaljenih mjestta ili uistinu stanovnici tih mesta, kumske veze s mletačkim dijelom Istre svjedoče o ljudskoj povezanosti neovisno o dvama različitim političkim entitetima. Iz popisa svećenika koji kao kumovi dolaze iz drugih biskupija (Tršćanske i Pićanske) razabiremo pak tadašnju međubiskupijsku razinu komunikacije.

Ipak, sama činjenica spominjanja osoba iz mesta izvan Istre svjedoči o vezama, što obiteljskim, što poslovnim, što prijateljskim, sa stanovnicima ovog dijela Pazinske knežije.

Najviše stranaca kumova bilo je iz austrijske Istre (23 mesta), a manjim dijelom iz mletačkog dijela Istre (10 mesta). Udaljenija su mesta zastupljena tek u 5 primjera: Beč, Gesen, San Daniele, Šibenik i Venecija.

Promatraljući strane svećenike kao djelitelje sakramenta krštenja za Pazin razabiremo nekoliko činjenica i moguće zaključke:

1) da su u Pazinu tijekom 17. stoljeća sakrament krštenja dijelili također svećenici iz susjednih župa, i to iz Starog Pazina, Svetog Petra, Žminja, Tinjana, Grdosela, Kašćerge, Kršikle i Kringe, što su sve mesta austrijske Istre, a i Porečke dijeceze. Nadalje, svećenici krstitelji dolazili su i iz ostalih dijelova austrijske Istre, ali Pićanske biskupije, i to iz samog Pićna, Lindara, Cerovlja, Novaka i Zarečja. Iz mletačkog dijela Istre dolazili su tek iz Rovinja. Izvan Istre dolazio je svećenik samo iz Košane, tj. iz dubljeg zaleđa Kopra, Tršćanske biskupije, no pretpostavljamo, s obzirom na njegovo prezime, da je rodbinski vezan za Pazin. Prema navedenim podatcima zaključujemo da je na primjeru Pazina vjerska komunikacija bila aktivna neovisno o različitom državnom i dijecezanskom pripadaju pojedinih svećenika krstitelja.

2) Od stranih redovnika zamjećujemo isusovce u dva navrata i jednog kapucina, koji je vjerojatno u vrijeme korizme držao propovijedi, pa je zamoljen obavio i jedno krštenje. Zanimljivo je zamijetiti da su isusovci bili zabilježeni kao krstitelji nakon što je prestala njihova uprava prepoziturom u Pazinu. To dodatno pokazuje da se isusovci nisu saživjeli sa sredinom kojom su posredno upravljali gotovo pola stoljeća (1618.–1665.).

3) Promatramo li položaj na crkvenoj hijerarhiji stranih svećenika djelitelja sakramenta krštenja, zamijetit ćemo da je u većini slučajeva riječ o župnicima tih mesta, njih 17. Kao kapelani navode se svega 3 osobe, od kojih jedan krsti izvanbračno dijete, a pojavljuje se i jedan kapelan kurat. Od uglednijih pripadnika hijerarhijskih struktura izdvajaju se jedino pićanski biskup, jedan generalni vikar i jedan kapitularni vikar, također iz Pićanske biskupije, jedan kanonik i jedan mansionar. Valja istaknuti da su i kao kumovi zabilježena dva

strana biskupa (pićanski i pulski), dok porečki, čija je ovo domicilna župa, u tom smislu nije spomenut niti jednom.<sup>347</sup>

Uzroke prikazanih migracijskih strujanja bit će moguće objasniti naknadno jer tek predstoje slojevite povijesne studije, prije svega iz gospodarskog očišta, koje bi mogle pružiti zadovoljavajući odgovor u smjeru pojašnjenja okrilja opisanog. Za sada možemo samo konstatirati gore predstavljene činjenice te ponuditi zaključak da je Pazin bio više administrativno negoli društveno središte Knežije.

### *Summary*

#### *AREAS OF MIGRATORY MOVEMENTS: PARISH OF PAZIN IN THE SEVENTEENTH CENTURY*

*Concerning the age and completeness of registers of born, baptized, marriages and deceased peninsula of Istria is one of the leading regions in Europe. State Archives in Pazin treasures a specially valuable Collection of the registers, which includes registers of the baptized in the parish of Pazin. According to the analysis of the preserved registers of the baptized in the parish of Pazin in the seventeenth century (1582-1624, 1643-1655, 1655-1689 and 1689-1734) author reveals directions of migratory movements towards this parish that was part of the Austrian Istria and diocese of Poreč.*

KEY WORDS: *Pazin, 17th century, registers of the baptized, diocese of Poreč.*

---

<sup>347</sup> Dok za pićanskog biskupa nije bilo političkih prepreka, budući da je riječ o istom, tj. austrijskome državnom teritoriju, pulski je biskup trebao proći sve prepreke koje su vrijedile i za porečkog biskupa, jer su obojica bili s venecijanskoga državnog teritorija. Možda je i zato Corniani bio samo kum, a ne i krstitelj, jer bi kao takav trebao i fizički doći u Pazin. Vidi: I. GRAH, »Pazinski kraj u izveštajima pićanskih i porečkih biskupa Svetoj Stolici (1588–1780)«, *Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu*, sv. XXVI, Pazin, 1983., str. 208.